

Szerkesztőség
 Arad, Acsev-palota.
 Kiadóhivatal:
 Bulv. Regele Ferdinand 22.
 (József főherceg-ut.)
 (Aradi Nyomda Vállalat)
 Sürgönycím: Közlöny, Arad.
 Telefonszám:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal
 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 482 Lei.
 Fél évre ... 216 Lei.
 Negyed évre ... 108 Lei.
 Havonta ... 36 Lei.

Hirdetések díjszabás szerint
 vétetnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

A volt ellenséges államok polgárainak vagyona.

(Megjelent a felszámolást kimondó törvény.)

Jelent meg a hivatalos lap június 13-iki számában „a volt ellenséges alattvalók jogainak, javainak és érdekeinek felszámolásáról és a román alattvalókkal szemben fennálló követeléseik és tartozásuk behajtásáról” című törvény, amelynek az eddigi állapotokat lényegesen megváltoztató rendelkezései folytán nagy jelentősége van. A törvény a békeszerződésre való hivatkozással megállapítja, hogy mindazon államok polgárai tulajdonát képező javak, jogok és érdekek, amely államokkal Románia háborus állapotban volt, zár alá vétetnek és ez eljárás folyamán azután felszámoltatnak. Alanyilag a törvény mindazon államok Románia területén élő, vagy Románia területén kívül tartózkodó polgáraitra vonatkozik, amely államokkal szemben Románia háborus állapotban volt, tehát azon államok polgáraitra is, melyekkel szemben csupán hadüzenet történt. Tártyilag a törvény rendelkezései azon vagyonokra — a törvény szavai szerint: javakra, jogokra és érdekekre — vonatkoznak, melyek Románia területén vannak és csupán két kivétel állapították meg, az egyik az 1921. július 22. napján kihirdetett törvényben azon polgárok javára megállapított kivétel, a kik dacára idegen állampolgárságuknak, román zászló alatt harcoltak a világháboruban, azon nőkre, akik férjhezmenetel folytán veszítették el állampolgárságukat és azokra a kis existenciákra, akiknek egész vagyonuk mesterségük üzéséhez és létfenntartásukhoz feltétlenül szükséges; a másik kivétel azon vagyonokra vonatkozik, melyek korábbi bírói határozatokkal kifejezetten és az állam által vagy ellen indított perben zárlat alól mentesítve lettek. Célja a törvénynek egy alap létesítése, melyből az összes háborus károk megtérítendőek lesznek, tehát az egyének kárai, valamint az állam háborus kiadásai.

Kétségtelen ezek szerint 2 tény. A zár alá vétel vonatkozik azok-

ra, akik itt laknak Románia területén, de olyan állam állampolgárságát optáltak, amely állammal Románia háborút viselt; de nem vonatkozik azokra az állampolgárokra — mondjuk volt magyar állampolgárokra — akik Románia ellen harcoltak, de azután a békeszerződésben megállapított módon megszerezték a román állampolgárságot, illetőleg nem tartották fenn korábbi magyar állampolgárságukat.

A törvény következetesen nyom követi a versaillesi és saintgermaini békeszerződések alapján különösen a német állampolgárokkal szemben követett eljárást; a melynek alaphangja Tardieu magyarázata szerint az, hogy a volt ellenséges állam egyes polgárainak egyénileg és egyenként is megállapítja háborus felelősségét és egyénileg sújtja azzal a szankcióval, amely vagyonuknak kárpót-lás céljaira igénybevehetőségét megállapítja.

A felszámolás technikáját már

maga a törvény is részletezi, de a kilátásba helyezett életbeléptető rendelet fogja részletesen konkrétizálni. A pénzügyminiszter mellett lesz megszervezve a hat tagú Felszámoló Hivatal (Oficiu de lichidare), mely megállapítja a felszámolás alá vonható javakat, jogokat és érdekeket, azoknak az adókönyvek és egyéb megbízható adatok alapján kideríthető értékét, a háboru előtti terheket és az így elkészített kimutatást a vagyon fekvése szerint illetékes törvényszék elnökéhez küldi. A vagyon állagának és jogi minőségének megállapításánál a régi királyságban az 1916. augusztus 14. napja szerinti állapot a döntő, míg a csatolt területeken, ha a vagyon már korábban zár alá volt véve, a zár alá vétel napja szerinti, míg ilyen intézkedés hiányában 1920. szeptember 4. napja szerinti állapot.

A most megemlített kimutatás kézhez vétele után három nap alatt a törvényszék elnöke ingóknál 15 napi, ingatlanoknál pedig 30 napi határidőre kitűzi az árverést, mely utóajánlat bevétele nélkül történik és mely árverés alkalmával a legtöbbet ígérő tulajdonába megy át az előtervezett vagyon; maga

az állam is résztvehet az árverésben és ez esetben vételárát kifizetni nem tartozik. — A befolyt vételár — mint említettük — egy létesítendő alap növelésére fordítatik, melyből a háborus károk megtérítetnek. A volt tulajdonos természetesen igényt a vételárra nem tarthat és csupán anyaaállamától követelhet regresszust.

Megállapítja a törvény a részletes eljárási módozatokat azon kereskedelmi, ipari, mezőgazdasági vagy magánjogi (tehát kulturális) egyesület vagyonának felszámolására nézve is, melyben volt ellenséges államok polgárainak érdekeltsége van.

Semmisek és érvénytelenek a haszonbérleti, bérleti és kitermelési szerződések, ha a zárgondnok által hatáskörének túllépésével kötöttek, mely rendelkezésből a kontrario következik, hogy a tulajdonosok által olyan polgárokkal kötött ilyen szerződések, kikre a jelen törvény nem vonatkozik, érvényesek és hatályosak; viszont azonban semmisek és érvénytelenek mindazon a törvényben megemlített javakra, jogokra és érdekekre vonatkozó elidegenítési jogügyletek — adásvétel, ajándéko-

Szántó György

az expresszionista aradi festő.

(Látogatás egy vak művésznél.)

Szántó György ma harminc éves, itt lakik Aradon, a Piața Catedralei (Thököly-tér) 6. számú ház II. emeletén, expresszionista festő a szó szoros értelmében és közel esztendeje már nem vesz esetet a kezébe, mert ugyszólván majdnem teljesen vak. A háboruban srapel-lövés következtében elvesztette egyik szemének látóképességét és most veszélyben a másik szemé is, keveset és csak erős világításban lát. Nem látja meg az új színeket és formákat, nem kutathat merész problémákat, filozofus mélységgel nem hatolhat bele a nagy misztériumokba, az ecset és paletta ezután már idegen, holt anyag előtte.

Hideg, kegyetlen szavak ezek. Nagyobb tragédia talán el sem képzelhető annál, mint amikor a fiatal, alkotásvágytól égő művész kezéből kihull a szárszám és a variációkban pompázó színek tompán szürke köd-gomolyaggá folynak össze előtte.

Szántó György fiatal életének produktivitását gondosan, féltékenyen őrzi lakásán, ő ugyan már nem látja azokat, de pontosan emlékezik minden egyes munkájára, lelkevel, szívével látja képeit és finoman, intelli-

gensen, az abszolút kulturált művészember biztonságával beszél arról az új irányról, amelynek küzdő harcossává csapott fel esztendőik előtt, de amelynek diadalrajutása érdekében már nem tehet semmit. — Örökig elhallgatnám ezt a szinte próféta beszédet, de csak néhány odavetett szóban tudom visszaadni.

— Mit is akarunk mi expresszionisták?, mi a mi célunk, hitvallásunk? — mondja szeliden és mégis fanatikus meggyőződéssel. — Az ember visszatérését az emberhez, a művészetben a legteljesebb szabadságot. Hogy lemosolyogják alkotásainkat? ... Hisz annak idején megmosolyogták a francia uttörőket, a merész impresszionistákat is, ma pedig istenítik őket. Hol vagunk mi már az impresszionizmustól.

— Az impresszionizmus tulajdonképpen az impresszionizmusból indult ki és annak tisztultabb, igazabb továbbfejlődése. Az impresszionizmus a külső vizualitás szem előtt tartásával a természet folytonosan változó mozgásai közepette egy kiszakított részt rögzít a vászonra. Innen fejlődött a futurizmus is, amely már tovább megy és nemcsak a pillanat mozgását akarja megmutatni, hanem elképzelhetővé akar tenni több mozgási momentumot is. Például kimondottan futurista festményen egy táncosnő egy síkban 15 féle

táncmozdulatot tesz és ez mind egy vásznon látjuk. A művészi fejlődésnek ez a foka azonban teljesen zsákutcába jutott, mert megszűnt a további lehetőség tere. Az expresszionizmus azonban, — amit célszerűbb lenne talán szubjektívizmusnak, vagy szuverénizmusnak nevezni, — életképes és kimondotta az „Én”-nek (ami alapijában véle szintén változik) a külvilággal való szembehelyezkedését akarja megmutatni. Ez nyitva hagyja a külső lehetőségek hosszú sorát. Az első nagy expresszionista festő a primitívnek nevezett Giotto volt, századunkban pedig a nagy Picasso. Lehet, hogy elérkezik a visszahatás ideje, ez azonban rövid ideig tarthat, mert utána okvetlenül eljön a teljes művészi szabadság kora. A történelemben ez nem is új tünet.

— Hallgasson még meg egy kisét. Pár szót akarok mondani a kubizmusról. Ez a festészet filozófiája. A kubizmus már figyelmen kívül hagyja az „Én” szembehelyezkedését a külvilággal, figyelmen kívül hagyja az impresszionizmust, a tért, időt, síkot, hazug perspektívát, — egy tárgyat vagy jelenést, akár jelenléte is több oldalról akar megvilágítani, egy tárgynak a lényegét más, ő szerinte igaz módon akar megmutatni. Ez a teljes nihilizmus, a valamilyen fix ponttól való teljes

zás stb. — melyek folytan az állam törvényben biztosított záloglását nem gyakorolhatja.

Részletes intézkedések vannak a jogorvoslatokra vonatkozóan, melyek során az érdekelt felek és az állam közötti szóbeli tárgyalás után mondja ki a bíróság határozatát.

Az ezen törvénnyel ellentétes rendeletek és törvények hatályukat veszítik, csakugy mint ezt a versaillesi békeszerződés is megállapította „sans être liée par aucun code, législation ou régime spéciale”. Vagyis szerintünk az agrár reform által elrendelt tárgyalások során itt tartózkodó, tehát nem távollévő, polgároknak a kisajátítás alól mentesített és kisajátított ingatlanok is elvételnek, anélkül, hogy ezért megváltási ár vagy kártérítés lenne igényelhető.

A törvény második fejezete igen röviden megállapítja, hogy a békeszerződésnek megfelelően a román vagy szövetséges állam polgára tartozását az ellenséges hitelezőnek nem fizetheti ki és követelését fel nem veheti, miután mindezen tartozásokból egy tömeg fog alakítani, melyből a román hitelezők követelése aránylagosan kielégítenek. Kimondja a törvény, hogy a békeszerződés határozatai ellenére a törvény kihirdetéséig teljesített fizetések hatálytalanok és kötelezi a hitelezőket és adósokat tartozásaik részletes kimutatására és végül az eltitkolt követelés huszszorosáig

emelhető büntetést állapít meg.

A kilátásba helyezett életbeléptetési rendelet megjelenése után

Vaitoianu belügyminiszter aradi tartózkodása.

— Ünnepség és népgyűlés Siklón. — Kintetett földmivelők. — Kisjenői gazdák a miniszter előtt. —

Vaitoianu Arthur belügyminiszter, a Varsóban tartózkodó Bratia nu Jonel miniszterelnök helyettese, aki szombaton érkezett meg Aradra, tegnap kénjárt Sikló községben, ahol a határvillongásokban kintetett földmivelők kintetéseit osztotta szét. Vaitoianu belügyminiszter Aradról tegnap, vasárnap reggel indult el szalonkocsijában, amelyet a Socodor (Székudvar) felé induló vonathoz csatoltak. A miniszter kíséretében utaztak Aradról Georgescu János belügyi vezérfelügyelő prefektus, Georgescu Jánosné, Popescu Haralamb szigurancafőnök, dr. Demian Aurél egészségügyi felügyelő, az aradi liberális párt elnöke, dr. Ispravnic Sever ügyvéd, dr. Miron Justin ügyvéd, Milutin Miklós tanterületi főigazgató, Anastaziu Demeter a Banca Viticola igazgatója, dr. German Joe alispán, Rozván Pál mérnök, dr. Robu János főpolgármester, dr. Robu Jánosné, dr. Angel István polgármester, dr. Ispravnic Severné és leánya, Joanicin, Tomulescu Cristian országgyűlési képviselő, Vulpe József sziguranca főnökkelhelyettes, Sandra Octavian prefektusi titkár és Cirogariu Jenő kapitány. A miniszter

ismét részletesen visszatérünk az ezen törvénnyel kapcsolatban most nem érintett kérdésekre.

és kísérete Székudvaron a vasuti állomás mellett autókba és kocsikba szállott át, amelyek a társaságot Siklós községbe vitték. A község határában a cserkészek lovasbandériuma fogadta a minisztert és kíséretét. A miniszter a jelentés átvétele után kíséretével bevonult a községbe, ahol népgyűlést tartottak, amelynek keretében szétosztotta a kintetéseket. Délután Codrean lelkész vezetésével iskolai ünnepeket tartottak a miniszter tiszteletére, amelyen a sikló Vulturul cserkészközlöny és a szebeni Negoiu cserkésztársaság tagjai vettek részt. Az ünnepség programján román hazafias költemények és zeneszámok szerepeltek. A miniszter kíséretével este tért vissza Aradra, ahol a Budapest felől érkező nemzetközi gyorsvonat érkezéséig várakozott. Azután szalonkocsiját a gyorsvonathoz csatolták, amellyel visszautazott Bucarestbe.

Érdekes epizód játszódott le Chisineu (Kisjenőn). A miniszternek ez a látogatása ugyanis még szombaton, mindjárt a megérkezés után, programon kívül történt. A kisjenővidéki gazdák már hónapok óta zúgolódnak a József főherceg birtokából alakult bérigazdaság ellen. A birtokosság ügyét maga a liberális párt is magáévá vette és Vaitoianut kérte fel közbelépésre. A miniszter a helyszínen akart meggyőződést szerezni és azért utazott Chisineura, ahol a panaszkodó gazdákat felhívta, hogy alkossák meg a bérlo társaságot, mert az agrártörvény erre nekik megadja a lehetőséget. A bérlo különben is ideiglenes és csak addig tart, amíg a községek maguk nem szervezik meg a maguk kezében a bérlet átvenni önjártó gazdák társaságát. Ez az alakulat most már rövidesen meg is fog történni és a gazdák már az idei őszszel hozzájutnak az általuk nevezeményelt földekhez. A megyei liberális párt még arra is kérte a minisztert, hogy az erdőigénylők is telégtessenek ki. Vaitoianu megígérte, hogy ebben az ügyben szintén lépéseket tesz a földmivelésiügyi miniszternél.

Csomagforgalom az összes államokkal. Bucurestiből jelentik: A postavezénigazgatóság rendeletben értesítette az összes postahivatalokat, hogy Románia az összes államokkal felvette a csomagforgalmat. Így Oroszországgal is, ahova Németországon és Lengyelországon keresztül továbbítják a csomagokat.

Justh Jánost meglopták.

(Tolvajok a tornyai kastélyban.)

Nagyszabásu lopásnak jöttek nyomára Justh János volt főispán, földbirtokos tornyai kastélyában. A tettesek már hónapok óta dezmálják a Kastély ruhatárát és egyéb értékeit. A kastély tulajdonosa csak tegnap fedezte fel a vakmerő lopásokat és azonnal jelentést tett az aradi államrendőrségnek. A megindított nyomozás alapján két alkalmazottat őrizetbe vettek. Kiderült ugyanis, hogy a napokban Aradon voltak és eladtak egy férfiruhát. A ruhát, amely Justh János tulajdona, ma sikerült megtalálni. M. adalután a rendőrség detektívjei kiutaztak a helyszínre és a gyanúsítottaknál házkutatást tartottak. A több lopott holmit találtak náluk, azonban a hiányzó értékek nagyrésze még ismeretlen helyen van. Kihallgatásuk alkalmával mindent tagadtak. Azt állítják, hogy a náluk talált ruhameleteket ajándékba kapták. Az eddigi megállapítás szerint a lopott holmik értéke több, mint ötvenezer lei. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást.

Mulatságok.

Néppünnepe a városligetben.

A vas- és fémipari munkások, vasárnap délután a Városligetben, nagyszabásu és jól sikerült néppünnepelet rendeztek. A község szórakoztatására a rendezőség mindenről gondoskodott. Volt tombola, amerikai árverés, konfetti csafa, büffé, cukrázda, karikadobás, villamos vasút, szerencsehalászat, nyit szinpad és még sok minden. Este a városligeti pavillónban táncmulatság volt, amelyen jelenvolt hölgyek névsorát a rendezőség a következőképpen állította össze:

- Asszonyok: Korek Jánosné, Rónai Elekne, Halmágyi Sándorné, Mozes Dezsóné, Boldor Péterné, Szegedi Gáborné, Domokos Istvánné, özvegy Defári Antalné, Hóhm Jánosné, Benkő Istvánné, Szabó Pálné, Lippa Istvánné, Agoston Bálintné, Kalikiri Béláné, Baricz Istvánné, Hegedüs Györgyné, Pirosov Vazulné, Patak Józsefné, Teglási Kálmánné, Molnár Ferencné, Sztán Jánosné, Ursz Cázárné, Juhász Jánosné, Fejér Miklósné, Haffu Péterné, Pensek Vencelné, Kovács Jánosné, Papp Jánosné.
- Leányok: Bárány Bözsike, Rónai Nusi, Halmágyi Mancsi, Pablutó Tusi, Kálló Margit, Wilhelm Rózsi, Kirs Mancsi, Hegedüs Ilonka, Teglási Juliska, Boldor Juliska, Rangec Böske Rangec Mancsi, Defári Ilonka és Margit, Stern Satorka, Barti Olga, Ursz Mancsi, Pirosov Kati, Marinkó Mancsi, Hegedüs Ilonka, Papp Rózsi és Mancsi, Filip Annus, Pensek Mici, Kovács Rózsi, Hóhm Klári, Gercsén Nusi, Szabó Juci, Lippa Böske, Maróczy Rózsi, Szegedi Ilonka, Baricza Gizzi, Kalikiri Iluska, Kontra Erzsébet, Ponta Rózsi, Hajós Aranka, Nagy Rózsi, Oláh Évi és még számosan.

eltávolodás. Hogy lesz-e jövője?... A profétákat koruk sohasem értette meg.

Ahogy szemben ülök Szántó Györggyel és szinte átszellemült okos arcába és a világba méreven néző fénytelen pupillákba nézek, hirtelen megnagyobbodik előttem, gigász alakot látok, aki hatalmas térségen ezernyi tömegnek hirdeti az új igét...

Nézem a képeit. Van vagy ötven darab. Megkülönböztetek három fejlődési folyamatot, illetve három folyamatnak a produktívását. A még akadémikus Szántó György mestéri precizitással és bámulatatosan nagy rajztudással megkomponált képeit látom. Ezeket még akkor rajzolta, amikor Rippl-Rónai, Berényi Róbert és Zempléni Tivadar voltak a mesterei a budapesti képzőművészeti akadémián. Látok rajzokat, erotikusakat és stilizáltan szimbolikusakat vegyesen, a mik vetekednek Körösti Kriesch Aladár, Nagy Sándor, Bayros és Vértes Marcel rajzaival. Minden rajza csupa szimbólum, megállni nem tudó csapongó fantázia. Látok egy újabb fejlődési periódust: az impresszionizmust. Grandiozusan szép ezek közül a „Napfölkette”. Zöld tónusu hegyesucson robusztus férfialak ül, akit sugaraival bevon a felkelő nap. Eddig a napot szilfidnőalakkal alegorizálták a klasszikus festők. Itt az örök energia, a minden néi imponálóbb erő allegorizálja az öröktől létező Napot. Hasonlóan szép kép a „Peer Gynt” is. Ibsen megalakítja a világjáró száguldva rohan át a világon, körülötte a hegvek, völgyek szinte eltörpülnek, a nyughatatlan Ahasvér nem tud megállni. Van ebben a képben valami gigász. „Lóverseny” című képe filozófus elme terméke. Száguldó, lihegő lovak nyomában ott lovagol a vigvorgó halál is: „a legjobb futót is utoléri a halál.” Aztán látok még expresszionista tónusban megfestett bibliai képeket, mitológiai jeleneteket, zsáner és figurális képeket.

Ift kénytelen vagyok idézni a vak Szántó György egy aforizmáit: „A művész az igazságot keresi. Az ezeme az igazság egy része, a forrta pedig az a mód, amellyel kifejezésre juttatja az igazságot”.

Minden próféta másnak látja az igazságot és ezért sem lekicsinyelni, sem megmosolyogni nem szabad a szetnek szokatlan és furcsa festményeket, mert aki még nem emelkedett a műveltségnek arra a fokára, hogy megérteni tudja ezeket a dolgokat, az gondoldjon arra, hogy a világ folyton fejlődik és a világgal együtt fejlődik az ember is.

Szántó György mai világtalanságában regényeket ír, illetve bíktál. Szines, érdekes, szépet mondó és igazat akaró regényeket. Szeme már nem lát, de agya dolgozik, termel. A szívem összeszorul, amikor arra gondolok, hogy egy magasba törő ifjú harcost megállásra kényszerít már az első lépcsőfokon a kegyetlen sors

Károly Sándor.

Stern Gyula vezérigazgató ünneplése.

(Hódolat a munka emberének. — Társasvacsora a Lloydban.)

A tisztelet, a szeretet és a munka megbecsülésének magas tisztelet volt a szombat esti bankett, amelyet Stern Gyula, a Lomási Erdőipar R. T. vezérigazgatója tiszteletére rendeztek. Más városokból és más országokból jöttek, hogy elismeréssel adózzanak 40 esztendeig tartó, fáradhatatlan és sohasem lankadó munkásságának, amely egy egész ember törhetetlen energiáját vette igénybe és bámulatuknak adja a kifejezést, hogy az ünneplésben szintén egy egész embert kívánó meleg szív és őszinte szeretet lakik.

Zima Tibor pohárköszöntője.

Szombat este fél 10 órakor, amikor az első vendégek megérkeztek, már virágokkal díszített, izlésesen elrendezett, fehér asztalok várták őket a Lloyd nagytermében. A bankettet Almai Laci zenekara nyitotta meg Komlós Elemér, a cég tisztviselője által Stern Gyula vezérigazgató tiszteletére írt indulóval. Egyben a tisztviselők nevében hódolattal nyújtották át a vezérigazgatónak a zenemű díszes kiállítású dedikált példányát. Az asztalfőn az ünneplést foglalt helyet. Amikor az izletes ételek és italok sorozatának első fogásai az asztalra kerültek, Zima Tibor, Aradváros képviselője, a Kereskedelmi és Iparkamara főtákará emelkedett szólásra, hogy méltassa a munka ünneplését és az ünneplést érdemelt.

— Az ember dicsősége ez — mondotta Zima Tibor — négy évtizedet tölteni el egy vállalat szolgálatában, megfeszített munkával és mindig fokozódó energiával. — Nem tulzok vele, ha azt mondom, hogy Stern Gyula vezérigazgató, aki képes azt a hihetetlen munkát kifejezni, a legmélyebb hódolatot érdemli. Hasznos tagja ő a társadalomnak, értéke az államnak és büszkesége a városnak, amelyben él, ahol dolgozik. — A munkát tette ő ideájává és ma, amikor a munkát a legnagyobb értékek közé kell sorozni, meg kell hajolnunk Stern Gyula vezérigazgató energiájára és képességeire előtt. Őszintén kívánom mindnyájunk nevében, hogy még évtizedekig álljon vállalatának szolgálatában és azzal az energiával és szaktudással, amellyel eddig működött, tovább fejlesztesse.

Meleg óvációban részesítették Zima Tibor szívből jövő szavait.

Üdvözlét távolról.

A második szónok dr. Hódos Béla, a Nasici-cég budapesti igazgatója volt. Elsősorban Rosenberg Ármán, a Nasici-cég szlavóniai vezérigazgatójának üdvözlét tolmácsolta, mert a vezérigazgató betegsége miatt nem vehetett részt az ünneplésben.

— Elhanyagolta családját — szökött mosolyogva — mert vállalatát naggyá fejlesztette, családja pedig kicsi maradt.

Hangos derűtség követte dr. Hódos Béla szavait.

Azután dr. Kell József ügyvéd, a vállalat jogtanácsosa szólalt fel.

— Vezér ő a szó klasszikus értelmében, vezér, aki nem a hadsereg mögött áll, hogy onnan adja ki utasításait, hanem vezeti a hadsereget győzelemmel, mindig előre és előre.

Indítványozta, hogy a bankett résztvevői a következő táviratot adják fel:

„Rosenberg Hermann vezérigazgató Zagreb. Stern Gyula évtizedes értékes munkásságát elismerésének szentelt mai ünneplésén hódolattal és hálával emlékezünk meg Méltóságodról, mint mindnyájunk tündöklő pélaadójáról és bölcs utmutatójáról és biztosítjuk Méltóságodat törhetetlen hűségünkről és ragaszkodásunkról. A Lomási Erdőipar R. T. tisztviselőikara.”

„Dolgoztam és dolgozni fogok.”

Stern Gyula vezérigazgató ünneplésén csendben emelkedett szólamra. A meghatottságtól remegő hangon beszélt. Hálásan köszönte meg azt a nagy és meleg ragaszkodást, amelyet az ünneplésén tapasztalt.

— A munkában eltöltött negyven esztendőnek — mondotta — ez a legboldogabb pillanata. *Dolgoztam és dolgozni fogok tovább is*, mert ez a szeretet, ez a ragaszkodás új erőt kölcsönzött nekem és munkakedvemem mindig fokozza, ha vissza gondolok a mai estére. Hálás vagyok barátainak és kollégáimnak ezért az ünneplésért és hálámat, ha erőm engedi, a sohasem lankadó munkámmal fogom bizonyítani. De nem feledkezhetünk meg Rosenberg Herman vezérigazgatóról, aki mindenkor utat mutatott arra, hogy nemcsak a munka zord és rideg fejlesztésére kell törekednünk, de mindenkor az igaz meleg emberi szív is utitársunk kell, hogy legyen.

Kijelentette, hogy Rosenberg Hermann vezérigazgató kezébe ötvenezer lejt tesz le és arra kéri, hogy a Lomási és a concerpjének azon tisztviselői részére fordítsa az összeg kamatait, akik esetleg szükségben szenvednek. Kívánja

azonban, hogy erre sohasem kerüljön sor.

Bán Vilmos, a Hazai Fatermelő R. T. igazgatója gyönyörű beszédben méltatta az ünneplést érdemelt. Majd határozott szavakkal köszöntötte fel a cég tisztviselőit, akik lelkiismeretes és szorgalmas munkatársai voltak mindig Stern Gyula vezérigazgatónak és odaadással támogatták nagy munkájában.

Dr. Falus Lajos, a Kereskedelmi és Iparkamara titkára és az Erdélyrészi Faegyesület ügyvezetője, üdvözölte ezután határozott szavakkal az ünneplést. Majd dr. Misner István, a Nasici budapesti ügyvédje szólalt fel. A következő szónokok: Dr. Jancu Kornél ügyvéd, Brauner Hermann, a „Monitorul Forestiera” igazgatója, dr. Sculi bucuresti ügyvéd és Chirila Traján igazgatók voltak.

A tisztviselők hódolata:

A Lomási Erdőipar r.-t. központjának tisztviselői részéről először Drincu János üdvözölte a vezérigazgatót.

Egy ember körül csoportosultunk most, akinek megadatott az a boldogság, hogy megünneplhesse és ünnepleni lássa saját fáradhatatlan munkájának gyümölcsét. Olyan energia, kitartás és szívósság jellemzi őt, hogy követendő mintaképül szolgálhat a fiatalabb generációhoz tartozó tisztviselőknek. — Engedtessek meg nekem, hogy a faipari társaságok tisztviselőinek nevében kifejezést adjak azon őszinte és szívből fakadó ragaszkodásunknak és szeretetünknek, amelyet igen tisztelt vezérigazgató urunk iránt mindegyikünk viseltetik. Ez az ünnep nemcsak a vezérigazgatónk személyének az ünneplése, hanem a munka szimbólumának jubileuma. E munka buzgalmas folytatásához kérjük az Istent, hogy hosszú években át szeretett vezérigazgatónk fiatalos és kitartó erőt adjon.

Utána Reich Gyula, a vállalat főpénztárnoka a jubiláns nejét elítelve közvetlen és meleg szavakkal, abból az arany mondásból indulva ki, hogy „a férfi sorsa a nő”. Hogy Stern Gyula vezérigazgató hervadhatatlan érdemeit szerzett negyvenéves áldásos munkájában, ebben méltó támogatója volt mindenkori az ő inspiráló Génuza, hitvese, aki az asszonyok, a feleségek mintaképe, mert szívós kitartással kíséri férjét minden időben fáradtságos és nehéz útján, hogy a nő lélek minden bájával és kedvességével friss energia kifejtésére inspirálja.

A jubiláns ünnepély a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott.

A bankett vendégei.

Az ünnepi banketten a következők vettek részt: Zima Tibor, Aradváros országgyűlési képviselője,

dr. Jancu Kornél ügyvéd, dr. Pascutiu Silvius közjegyző, Trimbitioni Traján iparfelügyelő, Fejér Gábor az Erdélyi Hitelbank vezérigazgatója, Haralamb Henrikd a Marmorosch-Blank-cég igazgatója, dr. Sculi bucuresti ügyvéd, dr. Hódos Béla igazgató (Budapest), dr. Misner István (Budapest), dr. Kell Lipót, dr. Kell József, Brauner Hermann, a „Monitorul Forestier” igazgatója, Grosz József, Jokl Sámuel igazgató (Cluj), Mairovitz Márton, Klein B. Vilmos, Flamn Miksa, Holländer Emil, Fränkl S. József, Grosz Izsó, Spitz Sándor, Mayer M. (Bucurest), Jellinek József, Bán Vilmos, Heller Ödön, Deutsch Béla, a Hazai Fatermelő R. T. igazgató, Herzeg Armand, Feiner Farkas, Chirila Traján, a „Lemnul” igazgatója, Ormos László, a fatisztviselő szaklap szerkesztője, dr. Falus Lajos kamarai titkár, Fried Sándor, Szende Lajos, Grüner Jakab, a Lomási igazgatói, Sady Scheber, Leff József, Eisler Béla főtisztviselő, Vadász Ernő, Kemény György Weinberger Kálmán a Lomási központi igazgatói, Holló István, főfelügyelő, dr. Grünfeld Ede, Waldner Károly, Krausz Jenő, Solé Aladár, Hofmann Lajos, Reich Gyula, Iritz Gábor, Böhm Lajos, Örs Pál, Markovits Miksa, Lippe Sándor, Mairovitz László, Türk Vidor, Kálldor Béla, Lorentz Ernő, Went László, Komlós Elemér, Schrank Benő, Drincu János, Berohn Béla, Folkmann Miklós, Herzfeld Béla, Grossmann Zoltán, Singer Lipót, Berohn Lajos, Havalecz Imre, Weisz József, az aradi Lomási központi főtisztviselő és tisztviselői és az aradi sajtó képviselői.

Ausztria elnököt választ

(Ki lesz az új osztrák államfő?)

Bécsből jelentik: Az év végén az osztrák köztársaság elnöke, Hainisch dr. távozik az ország éléről, mivel mandátuma lejárt. — Hainisch elnök a pártvezérek előtt már több ízben kijelentette, hogy újra való megválasztását semmi esetre sem fogadja el. — Eppen ezért a pártok már mostan új jelöltek után néznek. Eddig a következő államférfiak jönnek számításba az osztrák köztársaság elnöki tisztjére:

Weisskirchner dr.-t, a nemzetgyűlés elnökét, Bécs főpolgármesterét nemcsak a Keresztényszocialisták, de a szociáldemokraták is szívesen látnák. Saját pártjának, a keresztényszocialista-pártnak jobboldali monarchista frakciója azonban őt túl liberálisnak tartja. Meglehet, hogy ez a kicsiny frakció a Keresztényszocialista-párt kebelén belül elgáncsolja Weisskirchner jelöltségét.

A nagynémetek saját vezérüket, Dinghofer dr.-t, a nemzetgyűlés alelnökét akarják jelölni. Dinghofernek azonban kevés kilátása van

arra, hogy az ő jelöltségét akár a Keresztényszocialisták, akár a szociáldemokraták támogassák.

A Keresztényszocialista-pártban, de a szociáldemokrata-pártban is számos híve van Jódok Finknek, az első forradalmi kormány volt alkancellárjának, az ismert keresztényszocialista politikusnak. Nem bizonyos azonban, hogy az előrehaladott koru Fink dr. elváltja-e az elnöki tisztséget.

Pártonkívüli körökben végül Schöber exkancellárnak, Bécs város rendőrfőnökének jelöltségét is lancirozzák. Schöberről sem biztos azonban még az, megválasztását elfogadná-e. Így azután, ha csak valami meglepetés nem következik be, mégis a legtöbb esélye Weisskirchner dr.-nak van.

Sport.

FOOTBALL.

Unirea—AMTE. 1:1 (1:0) Barátos mérkőzés. Sorozatos botrányok tették a mérkőzést változatosá, melynek előidézői az Unirea játékosai voltak és így Steinhübel bíró kénytelen volt 3 Unirea játékost kiállítani, mire Chambre önként elhagyta a pályát. A mérkőzés vezető goalját Chambré szerezte meg, melyet tizenegyesből Auer II. egyenlített.

ATLÉTIKA.

Az AAC. országos versenye. Eredmények. Ifjúsági számok. 100 m. sifutás: 1. Biró (KAC.) 12 mp. 2. Unger (AAC.) 3. Zimmermann (ATE.) 400 m. sifutás: 1. Kappler (AAC.) 56.4 mp. 2. Ruck (ATE.) 3. Vágó (ATE.) Magasugrás: 1. Zimmermann (ATE.) 160 cm. 2. Szalay (AAC.) 3. Ruck (ATE.) Junior számok. 200 m. sifutás: 1. Steiner (AAC.) 24 mp. 2. Platz oradea-marei Törökvs. 3. Kormos (KAC.) 800 m. sifutás: 1. Baki (AAC.) 2 p. 10 mp. 2. Bujdos (KAC.) 3. Hehs (AAC.) Magasugrás. 1. Schiller (AAC.) 166 cm. 2. Katona (ATE.) 3. Török (AAC.) Senior számok. 100 m. sifutás: 1. Péter (KAC.) 11.2 mp. 2. Steiner (AAC.) 3. Schiller (AAC.) 400 m. sifutás: 1. Fissgus (AAC.) 56 mp. 2. Zsák (ATE.) 3. Nagy (AAC.) 1500 m. sifutás: 1. Schwelengraber (AAC.) 4 p. 32.2 mp. (orsz. rec.) 2. Baki (AAC.) 3. Grieshaber (ATE.) 5000 m. sifutás: 1. Belu (U.) 17 p. 21.4 mp. 2. Sárdi (CAMP.) 3. Hanzel I. (CAMP.) 4x100 m. staféta: 1. KAC. csapata 47.2 mp. (orsz. rec. beállítva.) 2. AAC. csapata. 200+200+400+800 m. staféta: 1. AAC. csapata 3 p. 36.8 mp. 2. KAC. csapata. 3. AAC. b) csapata. Súlydobás: 1. Wolf V. (AAC.) 11.75 m. 2. Péter (KAC.) 3. Wolf Gy. (AAC.) Diszkoszvetés: 1. Wolf V. (AAC.) 35.49 m. 2. Péter (KAC.) 3. Páll (AAC.) Gerelyvetés (handicap). 1. Corcan (U.) 48 m. scratch. 2. Schiller (AAC.) 3. Páll (AAC.) Rúdugrás: 1. Vajna (KAC.) 330 cm. (orsz. rec.) 2. Fetter (KAC.) 3. Páll (AAC.)

— Az Aradi Atlétikai Club folyó hó 30-án, szombaton este a Pannónia termeiben old-bóvay tiszteletére táncdal egybekötött társasvacsorát rendez. Étkésés á la carte. Aláírási ivec: dr. Palági, dr. Korányi, Talányi, Prokopetz, dr. Fetter, Rödler, Kanvek és Marossy uraknál, valamint a Pannónia portásánál és a

sporttelepen. Az estélyre a tagokat és családjaikat ezuton is meghívja az Elnökség.

Kertünnepély.

(Jótekonycélu mulatság az Öregek Otthonában.)

A Str. Greceanu (Perényi-utcában) levő Öregek Otthonában, ahol tisztos matrónák és öreg urak élnek le a legnagyobb csendben és nyugalomban életük alkonyát, tegnap pajzán jókedv uralkodott. A parkirozott és diszbeöltözött kert lombos fái alatt csendesen sétáló öregek helyét fürge fiatalok foglalták el. Jótekonycélu kertünnepély volt és ami ezzel jár: vídamság és nevetés. Az Izraelita Jótekonycélu Nőegylet lelkes hölgygárdája rendezte a kertünnepélyt, így tehát fényesen sikerült. A város társadalmának színe-java ott volt, kellemesen szórakozott és bőkezűen adományozott. Süteményeket, inyet csiklandozó finom ételeket és italokat szolgáltak fel a pazar toalettekben öltözött ur-asszonyok és urileányok, akiknek áldozatkész munkálkodását hatalmas siker is koronázta. A kertünnepély jövedelme Arad város zsidó intelligenciájának büszkeségét, az Öregek Otthonát ismét tekintélyes összeghez juttatta.

A kertünnepély agilis rendezőgárdájának névsorát a következőképpen sikerült feljegyeznünk: Báró Neuman Alfrédné, Winternitz Jenőné, Halpern Miksáné, Kohn Jenőné, Székely Mihályné, dr. Vágvolgyi Lajosné, Weisz Mihályné, Deutsch Andorné, Roth Zsigmondné, Steckl Adolfné, dr. Székely Károlyné, Pick Ernőné, Schullioff Andorné, Ráskai Miksáné, Fischer Mórné, Wolf Samuné, dr. Deutsch Izsoné, Tenner Józsefné, dr. Fuchs Albertné, dr. Goldzieher Albertné, Lisssem Sándorné, Grünstein Árminné, Schreier Viktorné, Bruckner Sándorné, Halmos Dezsőné, Rác Gyuláné, Friedmann Gyuláné, dr. Keppich Jakabné, Vidor Frigyesné, Schwartz Hermanné, Rác Jenőné, Klein Miksáné, Münz Mártonné, Berger Albertné, Kurtág Mihályné, Rosenberg Viktorné, Schwartz Mórné, Iritz Gaborné. Arad város leghajosabb urileányai közül: Deutsch Manca, Deutsch Böske, Halpern Aranka, Halpern Juliska, Leipnicker Maca, Szántó Szeréna, Nemes Oli, Frigyes Olga, Kandezs Magda, Lisssem Ilus, Lovas Iluska, Grishaber Fánika, Assael Elza, Szabó Lili, Naményi Erzsébet, Meer Duci, Münz Magda, Polák Anni, Gergely Lili, Winternitz Sárka, Reich Boriska segítettek a nemes munkában.

A kertünnepély erkölcsi és anyagi sikere nagyrészen Winternitz Jenő és Halpern Miksa aradi kereskedők nevéhez fűződik, akiknek mindenkorai áldozatkészége és fáradhatatlan munkássága hozzájárul ahhoz, hogy az aradi zsidó hitközség jótekonycélu intézményeit fenntarthatja. A késő esti órákban a jelenvolt fiatalok a diszterembe vonult és ott Almai Laci cigányprimás zenéje mellett a legjobb hangulatban reggelig járt a modern táncokat. Éjfél után gyönyörű díjakkal szépségverseny volt, melynek eredménye a következőképpen zárult le: 1. Weiszberger Irén, 2. Nemes Olga, 3. Deutsch Böske.

Riport az angol politika eseményeiről.

(Baldwin kormánya utban van a népszerűség fele. — Hogyan kárpótolja a nagybirtokosokat az ir földreform. — Három képviselő az alsóházban)

Az „Aradi Közlöny“ londoni levelezőjétől.) A kormányválsággal együttjáró utolsó hullámrezgések és egyéb belpolitikai események az angol közönség figyelmét annyira igénybe vették, hogy a külpolitika számos érdekes problémáját Londonban alig méltatták figyelemre. Csendesebb időkben az orosz—angol viszony válsága elsőrangú szenzáció lett volna. Ha más nem is, szenzációvá tették volna az angol—orosz tárgyalások során felmerült ügytelenségek, tapintatlanságok és váratlan incidensek. Amikor az angol kormány Curzon lordnak, az orosz Kraszinnal folytatott tárgyalásai után válaszjegyzékét elkészítette és átadta, kölcsönös megegyezés történt, hogy a szokáshoz híven a jegyzék szövegét mindaddig titokban tartják, amíg a moszkvai kormány tudomást nem vett. A londoni szovjet-képviselő azonban első dolgának tartotta, hogy a meglehetősen terjedelmes okmányból kivonatokat közöljön londoni házi újságjaival, a „Daily Herald“-dal. Kraszinn ezt az illetlenséget azzal okolta meg, hogy az angol jegyzék hosszúsága miatt nem lehetett lechiffirozni, ennél fogva a nyílt szövegben kellett letáviratozni Moszkvába. Ez annyit jelent, hogy Kraszinn indiszkrécióval vádolta az angol táviróhivatal tisztviselőit. Egyébként a Manchester Guardian moszkvai tudósítója úgy értesül Moszkvából, hogy az angol jegyzék Moszkvában igen kinos benyomást keltett és hogy az ügyek békés elintézésében most újból komolyan kételkednek. Angliában a közönség nagyrésze az Oroszországgal való szakításra könnyen tulateszi magát; az ellenzéki sajtó viszont nagy lármát csapna és az egész ügyet Curzon lord ellen élezné ki. Lényegében Anglia és a nagyvilág számára meg lehetőséget közömbös, hogy az angol-orosz kereskedelmi szerződés érvényben marad vagy nem. A nem tulságos élénk angol-orosz kereskedelem a szakítás esetén sem károsodnék nagyon.

A jóvátételi kérdés angol szempontból is sokkal fontosabb probléma. Kezdi tehát élénken figyelni azokat a jelenségeket, amely a vihar közeledtére mutatnak. Ilyenek: a Franciaország és Belgium közötti feszültség, a francia parlament eseményei és a márkavaluta katasztrófája. Tiszta sor, hogy az események az eddigi bizonytalan irányban nem sokkal haladhatnak tovább. Hogy az új kormány ezzel a problémával szemben nagyobb mozgási szabadságot képesek biztosítani, az már Robert Cecil lordnak kormányba való meghívásából is kitűnt. A fejlemények ezek után már csak kedvezőek lehetnek.

A kormány közben arra használta fel az első parlamenti hetet, hogy a Bonar Law-kormánytól átvett kinos örökséget az ir deportáltak ügyét dülör vigye. Robert Cecil lordnak jutott részül, hogy az indemnitási javaslatot az alsóházban képviselje. A kormány az ellenzék kritikáját okosan azzal előzte meg, hogy egész sor concessiót tett, melyekkel a törvény végleges szövegéből minden kétértelműséget kiirtott. Hosszabb vita után a Ház a javaslatot el is fogadta s ezzel Robert Cecil kétségtelen győzelmet aratott.

A vita során megvilágítást nyert az a tény, hogy Irországnak végre közeledik a rég sóvárgott béke. De Valera felhagyott a harccal, az ir köztársaságiak letették a fegyvert s ez a tény az ir szabadállam feladatainak most lényegesen más irányt ad. Az ir kormány máris bejelentette, hogy hadseregét az év folyamán majdnem a felére csökkenti s működését oly feladatoknak szenteli, amelyek a világháború és az azt követő forradalmak óta nagyon sürgőssékké váltak. Merész lépése az ir kormánynak, hogy földreform-javaslatot terjesztett elő, amely rövid pár év alatt új birtokfelosztást kíván adni, bár már most megállapítható, hogy az érdekelt eredetileg sokkal radikálisabb intézkedésre számítottak. A nagybirtokosok ugyanis az eddigi évi bérösszeg tizenötösörösét kapják megváltási összeg fejében, az állam ennek ellenében értékpapirokat ad ki, melyek négy és fél százalékot kamatoznak és teljes névértékben beválthatók. Az utóbbi évek zavarai között súlyosan megkárosodott nagybirtokosokra nézve kárpótlást jelent az az intézkedés, hogy a legutóbbi három évi bérösszeg, amelyet a legtöbb földbirtokos nem kapott meg, utólag kifizetendő. Egészben véve a törvényjavaslat kedvező fogadtatásban részesül. Ha az ir szabadállam kormánynak sikerül még a tizenkét-ezerre szaporodott ir politikai foglyok szabadonbocsátását is békésen elintézni, akkor azt lehet állítani, hogy Irország a békés fejlődés útjára tért.

A Baldwin-kormány a lakásbérlők védelmére új javaslatot terjesztett a parlament elé, amely az erősen támadott eddigi billtel szemben lényeges változásokat tüntet fel. Az egymással ellentétben álló érdekeket természetesen nem sikerült annyira kiegyenlíteni, hogy a törvénnyel mindenki meg volna elégedve. Annyit azonban a kormány elért, hogy a három ellenzéki párt egységes támadó vonalban nem egyesülhet. A Baldwin-kormány működésére kedvező jelenségnek tekintik, hogy az első új pótválasztásban a kormány aratott diadalt. — A győzelemnek ugyan egy kissé komikus melléklete van. A Lloyd George vezetéke alatt álló nemzeti liberálisok egyik képviselője, Mr. Hilton Philipson, bírói ítélet alapján elvesztette mandátumát, mert választási ügynöke pénzzel és egyéb eszközökkel merészebben befolyásolta a választást, mint ahogy az általában Angliában szokás. Az angol törvény megtiltja a mandátumtól megfosztott képviselőnek, hogy a parlamenti ülészak alatt ugyanabban a kerületben másodsor is fellépjen. Philipson tehát nem minden elmésség nélkül feleségének ajánlotta fel a mandátumot a ki a liberális és munkáspárti jelölttel szemben fényesen meg is állta a helyét és fölényes diadalt aratott. Külön pikantériája az esetnek, hogy Philipsonné asszony, aki mint Miss Mabel Russel, egyike volt Anglia legnépszerűbb és legszebb színésznőinek, férjével ellentétben a konzervatív programmal lépett fel. Megválasztása mulatságosan igazolja azt, hogy a régi politikai fogalmak Angliában is mennyire relatívek lettek. Philipsonné asszonnyal az an-

gol parlamentnek most három női tagja van. Az amerikai származású Lady Astor arisztokratikus megjelenése és a polgáris, szolid Sandringhamné asszony egyszerűsége mellett Philipsonné új szintre viszi az angol parlament kissé komor vonásai közé. Érdekes jelenség, hogy most az angol parlament minden pártjának meg van már a női képviselője, csak a munkáspárt, amely pedig szívesen dicsekszik azzal, hogy mindenben uttörő, nélküli tagjai között a női közvélemény képviselőjét.

Hogy áll a leu?

Június 25-én fizettek 100 leleért:

Aradon:

- 2.84 svájci frankot.
- 8.16 francia frankot.
- 16.66 szokolt.
- 4.800 külföldi magyar koronát,
- 5.000 tényleges magyar koronát,
- 6.200 belföldi magyar koronát,
- 50.000 német márkát.
- 36.000 osztrák koronát

Párisban 8.25 frankot
Budapesten 4250-4650 koronát
Londonban 1 font 930 lei.

Az ügyvédi kamara

nem választhatott vezetőséget.

(Érvénytelen volt a szavazás.)

Többszöri elhalasztás után az aradi ügyvédi Kamara dr. Moldován Szilviusz törvényszéki elnök, kormánybiztos elnöklété alatt vasárnap délelőtt tartotta meg újjáalakuló közgyűlését. A gyűlést reggel 9 órakor nyitotta meg az elnök. Megalkotották a szavazatszedő bizottságot, majd megkezdődött a szavazás. Öt nappal a közgyűlés előtt kellett a jelölőleveket benyújtani, de csak egy érkezett, melyen dr. Marsieu Jusztin szerepelt mint dekan, a választmány tagjai pedig dr. Hotorán Victor, dr. Parecz Béla, dr. Velcov Géza, dr. Schütz Henrik és dr. Pap Tódor ügyvédek közül állt. Az új ügyvédi törvény szerint a szavazás csak akkor érvényes, ha a kamara tagjainak fele adja le szavazatát. Az aradi kamarának 215 tagja van, tehát 108 szavazat kellett a tisztikar megválasztásához. Mivel csak 105 szavazatot adtak le, Moldován elnök az egész eljárást *érvénytelennek jelentette ki* és július 12-ére újabb közgyűlést hívott egybe. — Azokat az ügyvédeket, akik a szavazásban nem vettek részt, pénzbüntetéssel fogják sújtani.

□ Kereskedelmi összeköttetés az Egyesült Államokkal. A new-yorki Kereskedelmi Kamara értesíti az Aradi Kereskedelmi és Iparkamarát, hogy készséggel közvetíti és elősegíti a romániai és amerikai kereskedők között a kereskedelmi összeköttetések felvételére irányuló mindenféle törekvést. Bővebb felvilágosítással szolgál a Kereskedelmi és Iparkamara a hivatalos órák alatt

Hogy büntet a spekulatörvény?

(Az új törvény büntető rendelkezését.)

— Az Aradi Közlöny számára ismerteti: Dr. Dénes Jakab. —

Vétségek. (A törv. 7. és 8. §-a.) Három hótól egy évig terjedhető fogházzal és 5000-tól 20.000 leig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők azok, akik oly célból, hogy a szabad verseny elnyomassék és ezáltal az eladási árak felhajtásának, a belföldi piacokról árukat vagy élelmiszereket halmaznak fel oly mennyiségben, amely a normális beszerzés mértékét vagy a vállalat felvevő képességét meghaladja vagy nem igazolható az ipari vagy kereskedelmi előrelátással. Ezen esetekben a beszerzett áruk vagy élelmiszerek eladása is elrendelendő. A fenti fogház és pénzbüntetéssel büntetendők azok, akik megkísérelték vagy előidézték bármely kereskedelmi áru árának igazolatlan felhajtását akár hamis híreknek a közönség között való szándékos terjesztésével, vagy bármely csalárd eszközökkel akár a részére tett szimulges oly árajánlattal, amely magasabb annál, amelyet az eladó valóban tett. Ugyanugy büntetendők azok, akik az áruk felhajtására szövetkeznek vagy erre másokat kényszerítenek vagy rábírnak.

(A törv. 9. §.) 10.000-tól 30.000 leig terjedhető pénzbüntetéssel vagy 15 naptól egy hónapig terjedhető fogházzal büntetendők azok, akik túllépték vagy megkísérelték a túllépését a megállapított maximális vagy tarifális áraknak vagy a törvény által megengedett maximális nyereségnek (20 illetve 30 százalékot.) Visszaesés esetében a szabadságvesztés büntetésnek alkalmazása kötelező és nem alkalmazható a büntető törvénynek ugynevezett enyhítő §-a.

(A törv. 10. §-a.) Háromtól kilenc hónapig terjedhető fogházzal és 5000-tól 30.000 leig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők azok, akik jogos kereskedelmi vagy ipari érdek nélkül kereskedelmi árukat megsemmisítenek vagy azokat a forgalomból kivonják, avagy az üzletükben vagy raktárjukban levő áruk eladását megtagadják.

(A törv. 11. §-a.) Három hótól egy évig terjedhető fogházzal és 3000-tól 15.000 leig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők azok, akik a vevőt oly módon csalják meg, hogy szándékosan más árut, vagy más eredetű, más minőségű vagy gyártmányú árut adnak, mint amire nézve a vevővel megállapodtak, továbbá azok, akik adtak vagy bármiképp felhasználtak hamis tartalmú számlákat és akik denaturáltak vagy hamisítottak árukat vagy ezeket tudva forgalomba hozták. A denaturált vagy hamisított áruk elkobzását is el kell rendelni.

(A törv. 12. §-a.) Ha az elkövetett vétség által elért jogtalan ha-

szon nagyobb annál az összegnél, melyet maximális pénzbüntetésként a törvény megállapít, ezen maximális pénzbüntetés felemelhető az elért haszon kétszeres összegéig és ha kereskedő az elítelt, megbüntethető még fizethelyiségének 2-től 15 napig terjedhető be zárással is.

(A törv. 13. és 14. §-a.) Ha a minisztertanács által megállapítandó maximált árak túllépése vagy a fenti vétségek bármelyike valamely társaság vagy szövetkezet nevében az ezt képviselő személy által lett elkövetve, az ezen személy ellen alkalmazandó büntetésen felül maga a társaság vagy a szövetkezet 50.000-tól 500.000 leig terjedhető bírsággal (civilis

büntetés) büntetendő és az előbbi 12. §. szerint ezen összeg fel is emelhető. A társaság igazgatóságának vagy képviselőségének tagjai vagy a magáncég főnöke személy szerint mentesek a büntetésről, ha a cselekmény tudtuk vagy rendelkezésük nélkül lett elkövetve.

A törvény 13., 16. és 17. §-a arról intézkedik, hogy az ezen törvény szerint több vétség miatt vádolt egyén ellen azt a büntetést kell alkalmazni, amely a legsúlyosabbban büntetendő vétségre van megállapítva; továbbá arról, hogy kik a visszaesők és hogy ezek a legutóbb elkövetett vétségre megállapított büntetés kétszeresével büntetendőik és javukra a büntető törvény enyhítő §-a nem alkalmazható.

A törvény 18. §-a a bűnrészekről, a bűnségekről és ezek büntetéséről rendelkezik.

Amerikai detektív Kopinits nyomában.

(Mit tapasztalt Krón Aradon és Temesvárott? — Nyoma veszett a sikkasztónak. — Allitólág Párisba szökött.)

Budapestről táviratozzák: Krón amerikai detektív, aki a budapesti száznegyven milliós sikkasztó után Aradon és Temesvárott nyomozott, visszaérkezett Budapestre és beszámolt a detektívönöknek. Az amerikai detektív elmondta az újságíróknak, hogy Aradon érintkezésbe lépett Jancu Traján rendőrkapitánnyal, a bűnügyi osztály főnökével, aki közölte vele, hogy a Budapestről érkezett távirat Kopinits nevét tévesen Kopetzkinnek jelezte és a személyleírást is rosszul adta. Krón elmondta, hogy az aradi lapok kimerítően foglalkoztak az ügyvel és így szerinte nehéz volt a nyomozás. Aradról átment Temesvárra, ahol nehézségek gördültek a nyomozás elé. Temesvárott sikerült megállapítania, hogy vasárnap éjszaka Kopinits nagybátyjához Frank Antalhoz egy fiatal ember érkezett, akinek személyleírása ráillett Kopinitsre. Frank előbb tagadott, később azonban beismerte, hogy Kopinits nála járt és elutazott. Hétfőn három nagyikindai ember körülbelül ötvenmillió koronáért, amelyek 25 ezresek voltak, a temesvári magánforgalomban lelt vagy dollárt akart vásárolni. Krón arra kérte a temesvári rendőrséget, hogy fogja el a három nagyikindai embert. A válasz az volt, hogy figyelik őket, de nem lehet letartóztatni. Az volt a benyomása, hogy a temesvári rendőrség kedvtelenül folytatta a nyomozást és csak akkor dolgozik a detektívek nagyobb kedvvel, amikor a nyomravezetőnek 14 milliót, a kikindai emberek kézrekerítőinek pedig tízmillió korona jutalmat tűzött ki. Temesvárott azt is megállapította, hogy Kopinits a barátja Wirth Döme szöktette át a határon, Wirth Dömét Temesvárott ké-

tes embernek tartják. Az amerikai detektívnek az a meggyőződése, hogy Kopinitsnek sikerült átjutnia Jugoszláviába, ahol a Simplonnal Párisba szökött.

A száznegyvenmillió sikkasztás ügyében a Budapest területére vonatkozó nyomozást teljesen befejezték. Nagyvárad rendőrprektusa, Catana, nyilatkozatot tett az ottani lapok tudósítói előtt és azt mondotta, hogy Kopinits Jenő minden valószínűség szerint Nagyvárad körül bujkál, de föltevését igazoló adatait nem közölte az újságírókkal, a nyomozás érdekére való tekintettel. A sok állítgatással és találgatással szemben tény az, hogy a vakmerő sikkasztónak teljesen nyoma veszett.

A Kopinits-féle sikkasztás ügyében a rendőrség kihallgatta Papp József autószerelőt és vállalkozót, aki vallomása szerint hatszázezer koronát kapott Daravól elhelyezés céljából. Papp Józsefet a rendőrség szombaton sikkasztás miatt függetlenül a Kopinits-féle ügytől letartóztatta. Papp József ellen ugyanis följelentést tett gróf Somssich Tihamér, aki még 1921-ben egy lakásberendezést adott el Pappnak. Az eladott butorokon kívül megőrzés céljából 13 darab nagy perzsaszőnyeget és több hollandi, belga és híres magyar festőtől való képet adott át, amiket akkor elhelyezni nem tudott. Néhány héttel ezelőtt a gróf felkereste Pappot, mert a megőrzésre átadott szőnyegekre és képekre szüksége volt. Nagy meglepetésére azonban csupa rossz, értéktelen szőnyeget és hasonló minőségű képet talált az átadott értékes tárgyak helyett. Följelentést tett a rendőrségen, ahol a megindított nyomozás során Pappot előállított-

ták és kihaligatása alkalmával megállapították, hogy az eredeti képeket és szövegeket már régebben eladta és most a Darraytól kapott pénzből vásárolta a lakásán talált értéktelen darabokat. Az eladott képek közül néhányat sikerült meg találni, a többi értékes tárgyat a rendőrség keresi.

Darray Lászlót és Papp Mátyásné szombaton este átszállították az ügyészségre. Az aktákat is

átadták oda. A Kopinits üldözésére Romániába küldött detektívek már mind visszatértek, egyelőre minden eredmény nélkül. Darray előéletéből egyre több homályos pont derült ki. A furcsa jellemű fia talember igen jó családból származik. Apját *Grieshabernek* hívták és gimnáziumi tanár volt. Közele rokonai között magasrangu katonatisztek vannak, sőt egy püspök is.

A királyi pár a lengyel fővárosban.

(Ünnepélyes fogadtatás Varsóban.)

Varsóból táviratozzák: Ferdinánd király és Mária királyné vasárnap délelőtt tíz órakor érkeztek meg Varsóba. A királyi párt óriási tömeg várta a szállagokkal és virágokkal gyönyörűen felszített pályaudvaron. Fogadtatásu Kon Jelen voltak *Vojcsekovszki* Sztaniszló köztársasági elnök a feleségével, a lengyel kormány összes tagjai: *Pilsudski* tábornok, a diplomáciai kar összes tagjai, a politikai és katonai előkelőségek. Az udvari vonat a román királyi himnusz hangjai mellett futott be a pályaudvarra. Elsőnek Ferdinánd király lépett ki az udvari vonatból, akit *Vojcsekovszki* köztársasági elnök üdvözölt francia nyelven. Utána Mária királyné hagyta el a vonatot, és melegen átölelte a köztársasági elnök feleségét. A felséges pár megszólítással tüntette ki *Pilsudski* tábornokot, akivel rövid ideig beszélgetett. Ezután cerce következett, melyen a lengyel kormány tagjait mutatták be a királyi párnak, továbbá *Bratianu* miniszterelnök és *Duca* külügyminiszter ismerkedtek meg a lengyel

miniszterelnökkel. Ismerkedés után Ferdinánd király elvonult a fogadtatásra kirendelt díszszázad arcéle előtt. Ezután kezdetét vette a felvonulás. Az első díszhintóban Ferdinánd király és *Vojcsekovszki* köztársasági elnök, a másodikban Mária királyné és *Vojcsekovszki* felesége, a harmadikban pedig *Bratianu* és *Vites* miniszterelnökök foglaltak helyet, akiket az autók és magánfogatok beláthatatlan sora követett. A felvonulás területén óriási tömeg várta a királyi párt, akiket hatalmas ünneplésben részesítettek, úgy, hogy a tömeg lelkesedésében számos helyen áttört a rendőri és katonai kordont. Megérkezés után két órakor kezdődött a fogadtatás, amelyen részt vettek a királyi pár, a köztársasági elnök feleségével, *Bratianu*, *Duca* és a lengyel miniszterelnök. Ezután a Belvedere kápolnában Te Deumot hallgattak a királyi pár és *Vojcsekovszki* köztársasági elnök nevével. Délután hat órakor pedig a diplomáciai recepció zajlott le.

Irodalom, művészet

* Heti műsor. Kedd: Szóktetés a szerályból. Sándor Erzsí vendégfelléptével. Szóda: Háromtól-négyig. Justh Jánosné bohózat-ujdonsága. Csütörtök: Mignon. Sándor Erzsí és Bing János vendégfelléptével. Péntek: Amor, a pénzügynök. Szombat: Lakmé. Sándor Erzsí bucsufellépte.

* A Zsidónó előadása vendégekkel. Szombaton este Halévy „Zsidónó” című operája került színre a színházban a budapesti Operaház három tagjának: Nirschy Emilia primaballerinának, Kálmán Oszkár baritonistának és Fleischer Antal karnagynak vendégfelléptével. Az estét a vendégek fellépése ünnepivé tette és a publikumnak ritka élvezetben volt része. Kálmán Oszkár kulturált bass-baritonja ércesen zengett Brogni főpap szerepének melódiáiban. A zenekar Fleischer Antal kezei alatt hihetetlen változáson ment keresztül. Az opera minden szépségét megkaptuk muzsikában. Nirschy Emilia csodálatos táncművészete a második és harmadik felvonásokban táncolt betétekben magával ragadta a publikumot, amely ezen az estén nem győött ki az ünneplő tapsból. Az opera többi szereplői is igyekeztek méltóak lenni a nagynevű vendégekhez. Főként Z. Várady Margit és Kertész Mihály énekeltek különösen jó elszózióval. A közönség őket is sokszor és lelkesen tapsolta.

* Sándor Erzsí vendégfelléptei. A kifinomult művészet, az abszolút érték volt az, amit az aradi közönség elmulasztott, hét ope előadásában

Sándor Erzsí vendégszerepléseivel kapott. A budapesti operaház csodáshangu énekesnőjét tüntető szeretettel és lelkesedéssel fogadta az aradi közönség, a művész nő fellépésének az a szeretet adta meg azt a különösen meleg, ünnepi hangulatot, amely betöltötte a színház egész nézőterét. Talán ennek a szeretetnek láthatatlanul és szinte elhárítottan a művész nő köré fonódó szálat voltak azok, amelyek nehézzé tették az elváltást és amelynek következtében Sándor Erzsí az előre tervezett vendégszereplésén kívül újból meghosszabbította aradi tartózkodását, amellyel mintegy viszonzni akarja Arad közönségének szeretetét. A művész nő, eltérőleg az eredeti tervek-től, megrövidítette a pihenésre szánt idejét és olaszországi turnéját is későbbi időpontban kezdi meg, csak-hogy az aradi színházlátogató közönségnek, amely minden fellépé alkalmával spontán lelkesedéssel ünnepelte Sándor Erzsí művészetét, legkiválóbb szerepeiben is bemutatkozhassék. A színház igazgatósága a művész nő óhajára kedden a kiváló Mozart-operát, a „Szóktetés a szerályból”-t Sándor Erzsí és Rác Imre felléptével, csütörtökön a „Mignon”-t, Sándor Erzsí és Bing János vendégfelléptével, szombaton pedig a „Lakmé”-t tűzte műsorra. Az előző két operának a kiváló művész nő vendégfellépésén kívül az aradi szereplők közreműködése is különös érdekességet kölcsönöz, míg a bucsuzásul választott operában, a „Lakmé”-ban Sándor Erzsí csodás hangjának minden szépsége és minden bája pompásan érvényesül.

* Előkelő aradi uriaszony mutatkozni be szerdán este „Háromtól-négyig” című bohózat-ujdonságával. Justh Jánosné-Boros Katinka, az aradi előkelő társaság egyik legszimpatikusabb tagja kétfelvonásos és rendkívül mulattató meséjű bohózatot irt, amelynek szereplői a pénzvilág ismert alakjaiból kerülnek ki. A pompás meseszöveg és a szellemes párbeszéd állandó derűtséget varázsolnak a nézők ajkaira, két felvonáson keresztül az életből vett alakok sora kergeti egymást, Justh Jánosnénak, a darab szerzőjének minden elgondolása megértő megszemélyesítőkre talál a bohózatra készülő prózai együttesben. A francia miliőben játszódó bohózat bemutatása elé nagy érdeklődéssel tekint Arad egész társadalma.

* Amor, a pénzügynök, a páratlanul ötletes és szellemes francia bohózatban azonban a sokat jelentő név viselője egy pénzügynök, aki körül a komikumok egész sorozata alakul ki. A pompás humorral tele-tüzdelt és ötletekben gazdag vigjáték reprimé bemutatónak is tekintheti az aradi közönség, mert Amornak, a pénzügynöknek helyzetkomikumain legalább tizenöt éve nem nevetett Arad közönsége. A péntek esti reprimé pompás szerepei a színház elsőrendű tagjainak kezében vannak. A darabot kizárólag felnőttek nézhetik végig.

— Haladás előadás. Szép ünnepély műsorát hallgatta végig a szombati Haladás közönsége. Gárdonyi Géza, az elhunyt kiváló író és költő emlékével foglalkozott mindjárt a prológ is, de főleg az előadás vezetője által felolvasott gyönyörű Gárdonyi-költemények keltettek őszinte, lelkes hangulatot. Ünnepléssé tette az estélyt Bérczy Lajos tanár irodalmi értékű, magas nivóju, tartalmas értekezése Gárdonyi Géza életéről és működéséről. Szünet után a heti jelentés szolgált dicséretes ötletekkel, majd Dick Mihály tartalmas és erőteljes művészi zongoraszóliát hallgatták és tapsolták meg. Nagy Erzsí jelmez táncszóliája Szombathy Margit zongorakíséretével méltó befejezése volt a meleg hangulatú estélynek.

* Zeneiskolai osztályvizsga. Szép ünnepély színhelye volt vasárnap délután a Mezey-iskola. Ekkor tartotta dr. Mezey Zsigmond, az erdélyi nevű zeneesztétikus és pedagógus, tanítványai elméleti zenevizsgáját. A növendéksereg esztétikai feleletei alapos precizitással tanuskodtak. Dr. Mezey tanár minapi kulturpalotai növendék-koncertie emlékeztetés sikerrel járt és az ő széleskörű tudása és erélyes keze meglátszik növendékei egész évi elméleti készülttségén is. A nagyszámú közönség a zenevizsga után is együttmaradt és résztvett a bizonyítványkiosztási ünnepségen is.

* Kedden megy utoljára az Apollóban a páratlanul érdekes, szenzációsan változatos és lebilincselő meséjű cowboy-dráma, amely A fergeg fia címet viseli s amely a vasárnapi és hétfői előadásain elhatározóan nagy sikert aratott. Az amerikai dráma, amelynek fordulatos drámai erejű és lüktetésű jelenetei mindvégig lenyűgözi a néző figyelmét és érdeklődését, a kanadai hegyek rejtelmeibe visz.

* Ördöcirkuszen cimen szenzációs artista-dráma kerül bemutatásra pénteken az Urániában.

HIREK.

Parkünnepély.

(Az Avram Jancu-szobor javára.)

Vasárnap délután az Eminescu (Baross)-parkban Arad város román intelligenciája fényes sikerült népnepélyt rendezett, az Avram Jancu-szoboralap javára. A nagy és agilis rendező gárda mindenf elköveté a jelenvolt nagy számú előkelő közönség szórakoztatására. A román jótékony egyesületek Hölgygárdája béfié és cukrászda-sátraikat állított fel, a hol jobbnál-jobb falatokat és italokat árultak a közönségnek. Este megjelent az ünnepeylen *Vaitoianu* belügyminiszter is, aki meglátogatta a sátraikat és több helyen nagyobb összegű adománnyal hozzájárult a szobor-alaphoz. Az ünnepey kitünő anyagi eredménnyel zárult. A legjobb hangulatban csak a késő éjjeli órákban távoztak a népnepélyről.

— Megérkezett Aradra az új liszt-rendelet. Ma távirati utasítás érkezett a város vezetőségéhez, amely szerint az új liszt- és kenyérendelelet julius elsején Aradon is életbe kell léptetni. A rendelet Bucurestiben életbe lépett. Kimondja, hogy a barna kenyér kilóját öt leiert, a fehér kenyéret pedig tíz leiert kell árusítani. Ez az ármegállapítás azonban csak a bucuresti viszonyokhoz alkalmazkodik. Ezért a főpolgármester várja a további utasítást, hogy Aradon miképpen léptesse életbe az új rendeletet.

— Ki lesz a város főmérnöke? Ismeretes, hogy Herling Gyula városi főmérnök, aki már csaknem három évtizede áll a város szolgálatában, nyugdíjazását kérte. A város kirta a nyilvános pályázatot a főmérnöki állásra és a pályázat benyújtásának határidejét julius elsejében állapította meg. Eddig három pályázó jelentkezett, egy cluj (kolozsvári) okl. építész, 1 bucuresti és 1 prágai román mérnök. A város julius elsején határoz, hogy a három pályázó közül kit tart alkalmasnak a főmérnöki állás betöltésére.

— Hol működnek az adóhívott-ságok? Az aradi adóhívottbizottságok holnap kedden a következő utcákban folytatják munkájukat: a II. a Cornel Leucutia (Dugonits)-utcában, a III. a Ghiba Birta (Varjassy József)-utcában, az V. az Episcopul Ciorogariu (Vécsey)-utcában, a VI. az Eminescu (Deák Ferenc)-utcában, a VII. az Alexandru Gavra (Csernovits Péter)-utcában, a VIII. a Cantacuzino (Határ)-utcában, a IX. az Oituz (Illés)-utcában. Az I. bizottság még nem folytatja működését, mert az új elnök személyében még nem történt végleges megállapodás. A VI. bizottság működése is fel van függesztve további intézkedésig.

— Peruiítás egy régi házeladási perben. Dr. Suciú János volt miniszter felesége, Stanilla Mária még 1917-ben eladta a Luther-téren levő házat Rosenberg Andor aradi borkereskedőnek százhuszezer Koronáért. Utólag azonban az eladó meggondolta a dolgot és nem akarta a házat a vásárlónak átadni. Perre került a sör és a törvényesék a vevőnek ítélte oda a házat. Suciuné a táblához fellebbezte meg az ítéletet, amely helybenhagyta a törvényesék ítéletét. Ebben az ügyben most döntött a bucurestii szemmátósék, amely Suciuné kérelmére elrendelte a peruiítást.

— **Ötvenmillió tüzkár.** Bucarestből jelentik: A France-Romanának a Calea Mihailu Viteazul-on levő hatalmas szövőgyára tegnap éjjel kigyulladt. A hatalmas lángok az egész főváros területét bevilágították. A mentési munkálatokban Károly trónörökös is résztvett, aki önfeláldozó és hősiességével magatartásával buzdította a tüzoltókat. A gyárat azonban nem lehetett megmenteni, mert teljesen porig égett. A tüzet csak ma délelőtt tíz óra körül sikerült eloltani. A kár körülbelül ötven millió lei, amelyből csupán kilenc millió térül meg biztosítás után.

— **Thomka Zoltán párbaja.** Thomka Zoltán magyar huszárezredes, aki az aradi uritársaságok kedvelt tagja volt, régebben párbajt vívott Szemző Gyulával, a botányairól ismert volt bácskai főispánnal, akit megsebesített. Most — mint budapesti tudósítónk táviratozza — Thomka ezredes pisztolypárbajt vívott a volt főispán fiával, Szemző Dezsővel. Kétszer lőttek egymásra az ellenfelek. A párbajnál sebesülés nem történt. A felek nem békültek ki.

— **Eljegyzés.** Goldberger Klárka (Budapest) és Krausz Vilmos (Arad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Két halálos ítélet Magyarországon.** Budapestről táviratozzák: A debreceni törvényszék Szabó Imre volt vámpörjelöltét, aki Nyirábrány községben agyonlőtte egyik bajtársát. Az elítélt fellebbezést jelentett be. Avancsics a búzsági plébános gyilkosát, a kaposvári törvényszék statáriális bírósága annak idején halálra ítélte. A gyilkos ügyvédje annak idején kegyelemért folyamodott a kormányzóhoz. Az elítélt azonban nem várta be a fellebbezés elintézését és egy őrizetlen pillanatban a kaposvári törvényszék fogházában felakasztotta magát.

— **Művészi est Alvácán.** Fényesen sikerült műkedvelő előadásban gyönyörködött szombaton Alvaca közönsége. Brád, Baia de cris (Körösbánya) és Gurahonc műkedvelői pompás művészettel és felkészültséggel álltak a nagyszámu és előkelő közönség elé. Lelkes hangulatban ünnepeleik a szereplőket, Körmendynét, Kiss Ilonkát, Körmendyt, Kovács Gézát, Chisu Máriát és Polgár Lászlót, akik énekszámokkal és szórakoztató jeleneteikkel ragadták tapsra a közönséget. A zongorakíséretet Brád Nóra és Kovács Anna látták el művészettel. Az est fénypontja Gyöző Alfréd és feleségének előadott számai voltak. Minden egyes kuplét és jelenetet zúgó tapsal fogadott a közönség.

— **Eljárás sztrájkolók ellen.** Bucarestből jelentik: A Le Maintre gyár összes munkásai sztrájkba léptek. A hatóságok elrendelték a gyár rekvirálását és militarizálását, mert a gyár kizárólag vasuttfelszerelési tárgyakat készít. Az ügyészség a sztrájk vezetőit letartóztatta és megindította ellenük az eljárást.

— **Elfogott orosz munició hajó.** Constanzából jelentik: A Splendid nevű angol cirkáló a Boszporusz-öböl közelében egy municióval megterakott orosz gőzöst fogott el, amelyet ezután Konstantinápolyba vonszalott.

— **Van-e még ember, aki az Olla gummit nem ismeri?**

*Használj Labbelit babylonorné!
Minden cipőre tudja!*

— **Meghalt a primus.** Jakobovics Iván, Jakobovics Jenő és báró Bohus Julia boldog és harmonikus házasságának idősebb gyermeke június hónap 19-én Bécsben néliány napi súlyos betegség után csendesen meghalt. . . . Egy ártatlan gyermeklélek tünt el az élők közül. Távolállóknek közömbös haláleset, de lehetetlen megindulás nélkül elhaladni ennek a tizenhárom éves gyermeknek szomorú sorsa mellett. A gondos szülők a kalksburgi jezsuiták híres nevelőintézetébe küldték, ahol összhangban van a hit és a cselekedet, a tanítás és a példa, ahova a legkiválóbb gyermekek kerülnek, akik között ambiciózus verseny indul meg az elsőségért, de úgy, hogy ez a versengés a tanulótlársak nemes barátságát nem érinti, mert nem ismerik a nemes törekvések cinikus lenézését. És a kis Iván néliány napja írta meg rajongásig imádó nagyanyjának: „győzelem, győzelem, megkaptam a Schülkreuz-ot”. A gyászában porig lesújtatt anyja már csak ravatalára helyezhette az iskolai bizonyítványt, néma bizonyítóját annak, hogy a kis Iván „primus” lett. — Most utban van a kicsi koporsó haza a szülei házba és néliány nap múlva örökre elhelyezik az ősi siriai (világosi) kriptába . . .

— **Az ötvenéves Ludovika.** Budapestről táviratozzák: Fényes ünnepség keretében ülték meg ma a Ludovika katonai Akadémia fennállásának ötven éves évfordulóját.

— **Tízéves találkozó.** Tízéves találkozójukat tartották szombat este az aradi főreáliskola 1913-ban érettségizett növendékei. Az akkori tanári karból megjelentek Scholz Róbert és dr. Krenner Miklós, a növendékek közül jelen voltak Fischer Ernő zongoraművész, Miskovits Ernő magántisztviselő és neje, Simon István, az Astra-gyár tisztviselője és neje, dr. Ungár Imre könyvkereskedő.

— **Az ujaradi bojkott megszűnt.** Az ujaradi termelők küldöttsége ma délelőtt ismét megjelent dr. Robu János főpolgármester előtt és bejelentette, hogy a termelők bojkottja megszűnt Arad ellen. A küldöttség vezetői kérték a főpolgármestert, hogy tekintettel a folytonos olcsóbodásra, szüntesse meg az ármaximálást. A főpolgármester kijelentette, hogy alaposan meg fogja vizsgálni a piaci állapotokat és ha úgy látja, hogy a közönség érdeke a maximálás felfüggesztését kívánja, teljesíti kérésüket.

— **Alig kezdődtek meg előkészületei a gyermeknapoknak** máris mindenki önzetlen áldozatkészséggel siet annak sikerét teljessé tenni. Társadalmunk hölgyei osztálykülönbség nélkül odaadó munkával fáradoznak, hogy a gyermeknapok anyagi eredményével biztossá ismét egy évre a szegény sorsu csecsemők táplálását, ruházását, gondozását és gyógyítását. Mint az előjelek mutatják, a társadalom ma is a régi megértéssel és szeretettel karolja fel azt a munkát, amely az eljövendő nemzedéknek számban és egészségben erősebbé tételéért folyik.

— **Ölő foglalkozással bíró emberek** elkerülik annak kellemetlen következményeit, ha időközönként több napon át koprolt, az ideális és jóízű hashajtó csokoládét veszik.

— **Óromániai zsebmenetrend** is kapható már „Kelet”-nél Strada Alexandri (Salacz-utca.)

Bulgáriában minden csendes . . .

Véres harc volt Szlavovicánál. — Sztambulijcsky hlvői közül ezeröttszáza tartóztattak le.

Szóitából táviratozzák: Abban a négynapos harcban, amelyet Sztambulijcsky naranossárga gárdájával a Kormány csapatai Szlavovicánál vívtak, a katonaság részéről — mint most megállapították — tizenhárom halott és ötven sebesült volt, Sztambulijcsky emberei közül pedig kétszázan haltak és sebesültek meg. Bulgária Jéli részének több helyén az elesettek hátramaradottainak javára gyűjtést indítottak. A Sztambulijcsky-rezsim letartóztatott híveinek száma körülbelül ezeröttszáz. Volt miniszterek, magasrangú hivatalnokok és parasztszervezetek elnökei

— **Szünetel a vizsgáztatás.** A főcsovezeteken végzendő hiasztáttatlan munkálafok miatt a vizsgáztatás szünetelni fog 6-ik hó 26-án este 10-től reggel 6 óráig. Vizsmű igazgatósága.

— **Dr. Krauss József** körházi orvos, sebész, nőgyógyász rendel 3—6 óráig Bulev. General Dragalina 2. (Kulturpalotával szemben.)

— **Lázás érdeklődés mutatkozik** városzerte a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak Julius Ti parkünnepélye iránt. Az agilis rendezőség által tervezett ujtások iránt nagy az érdeklődés, meg is érdemlik, úgy, hogy a parkünnepély vendégeinek kellemes szórakozásokban lesz részük.

— **Kenderessy József** vizsg. fogtechnikus fogműterme Str. Gojdu (Szt. István-utca) 12.

— **Böhm Vilmos:** Két forradalom tüzeben példányai megérkeztek Kelet hírlapiroda.

— **Betörő, aki megvendégelte barátait.** Temesvári szerkesztőségünk jelenti: Egy Zsirovin nevű 20 éves fiu, aki a Naclit I. cég Hunyady-uton levő vasáru raktárában, mint üzleti szolga volt alkalmazásban, szombaton délután egy őrizetlen pillanatban feltörte a raktárház levő pénztárt. A fiu 15 ezer leit vett magához és megszökött. Nauner Józsefnek sikerült a fiut elfogni, aki a pénzt addigra már elköltötte, 2800 leiert egy biciklit vett magának, ezenkívül kiöltözött, így többek között cipőt vett és a barátait nagy üzönnával vendégelte meg. A megtévedt fiatalember ellen megindult az eljárás.

— **Gombamódra szaporodnak a Brázay mentholsósorszesz (Mentholin) használói,** mert kétségtelen, hogy a valódi Brázay kitünő házi-szer. Mindenütt kapható! Nagyban Hehs és Klein cégnél Arad.

— **A Pásztorúz irodalmi folyóirat** legújabb száma nívós tartalommal jelent meg. Az új számba Mécs László, Krüszelyi Erzsike, Mihály László, Bakkay Béla és Olasz Lajos verseket, Remenyik Sándor kritikát, Kovács László és Kovács Mihály novellát írtak. A számot élénk megjegyzésrovat egészíti ki.

Kandia kara-mellák (tej-kávé és osokoládé-izben megérkeztek. Kérje mindent. : : Minőségük legkiválóbb.

vannak közöttük. Különböző büncselekmények elkövetésével vádolják őket. A Kormány a leggyorsabb vizsgálatot rendelte el, hogy az esetleg ártatlanul letartóztatottakat mielőbb szabadlábra lehessen helyezni. A vizsgálatot hat bíró végzi.

Rómából táviratozzák: A Kormányhoz közel álló *Idea Nationala* ismerteti Olaszország balkáni érdekeit. A lap szerint Olaszországnak kötelessége megakadályozni a balkáni szláv urakom elhatárolódását és ezért köteles védelmébe venni Romániát, Ausztriát, Magyarországot és Bulgáriát.

— **Megvénem Kiss József** költeményeinek illusztrált kiadását. Solymos Ferenc (Aradi Fáklya.)

Bosel működik.

Lapot alapt, petroleum-forrásokat vásárol és bankokat egyesít.)

Bécsből jelentik: Bosel, a bécsi Konjunktura-milliárdos úgy látszik *Stinnes* bábéjaira vágyik. Az év elején megvásárolta a „Der Morgen” című bécsi hétfői lapot és megalapította a „Der Tag” című napilapot. Mostan — miként berlini tudósítónk jelenti, Berlinben is új lapot alapított, még pedig „Der Morgen” címmel. A berlini „Der Morgen” egyelőre csak mindent hétfőn jelent meg, főszerkesztője Maximilian *Schreier*, a bécsi Bosel-lapok főszerkesztője és Stefan *Grossmann*, a berlini „Tagebuch” kiadója.

Felsőausztriában, Vöklbruck környékén gazdag petroleum-forrásokra bukkantak. Miként mostan értesülünk, a felfedezett petroleum-források környékén máris újabb kutatások folynak. A petroleum-források kihasználásának jogát az Unionbank, vagyis Bosel csoportja szerezte meg. Nagynémet körökben nagy a felháborodás a miatt, hogy a petroleum-forrásokat Bosel szerezte meg, illetőleg hogy az állam nem védte meg kellőleg érdekeit és a források használati jogát nem tartotta fenn a maga számára.

Bécsi tőzsdei körökben azt beszéltek, hogy a *Bödencreditanstalt* (Sieghart bankja) és az *Unionbank* (Bosel bankja) között tárgyalások folynak érdekközösség létesítése céljából. E két osztrák nagybank között évekké elelőtt rövid ideig már fennállott bizonyos érdekközösség, ez azonban csakhamar felbomlott. Beavatott bécsi tőzsdei körökben most azt beszéltek, hogy az Unionbank új birtokosai, a Bosel-csoport kezdeményezésére indultak meg a tárgyalások a régebben fennállott rövid életű érdekközösség feltámasztása érdeké-
ben.

Az elcsapott detektiv zsarolni akart.

(Éjszakai támadás a nyolc leányos apa ellen.)

Az Aradi Közlöny tegnapi száma foglalkozott Németh Ignác vendéglős példás és ritkaságú családi életével. Ma ismét szerepel lapunk hasábjain Németh Ignác neve, mert ezt a talpig becsületes és derék embert megtámadták és meg akarták zsarolni. Egy héttel ezelőtt történt, hogy Simon Sándor elbocsájtott detektiv megtámadta Németh Ignácot, aki teljes egy esztendeig nem tudta behajtani Simonon a vele szemben fennálló követelését. Simon tartozott Némethnek, tehát azt tartotta a legjobb megoldásnak, hogy egyáltalán nem mutatkozott ellőtte. Nemrégiben a vendéglős véletlenül ismét találkozott Simonnal, aki meglehetősen fenhéjázó hangon tisztázni igyekezett az ügyet. Az adós ságát azonban nem fizette meg. Ezelőtt egy héttel ismét megjelent Simon Németh vendéglőjében és bár onnan kitusították, beléköltött Kardos Gyula vagongyári művezetőbe, aki a detektivtestületből való elbocsájtása után felbivalója volt. Kardos nem mert a záróra után egyedül hazamenni és ezért felkérte Némethet, hogy kísérje háza. Németh vállalkozott is erre. Fél útán, a külvárosi kávéházi záróra után történt, hogy Simon nyolc társával együtt követni kezdte Némethet és Kardost és meg akarta őket támadni. Amikor Simonék Kardos és Németh

közébe jutottak, szóváltásba elegyedtek egymással. Simon váratlanul úgy fejbeütötte Németh Ignácot, hogy az megtántorodott és elesett. Németh erre feltápáskodása után botjával Simon felé sujtott. Simon erre előránott egy kést, amelyet Németh felé hajított, de nem találta el. Amikor Simon közvetlen közelből támadott Némethre, ez a felkapott késsel Simon felé szurt és megsebesítette. Egy héttel ezelőtt történt ez, de azóta a fenyegető üzenetek egész sorozatát kapta Németh Ignác, a melyben Simon azt ígérte, hogy le fogja szurni. Tegnapi azután újabb és újabb váratlan fordulatot nyert az ügy. Simon megjelent több társával Némethéknél és 3500 lei kártérítést követelt tőlük, amelyet Némethné már hajlandó is lett volna megfizetni az otthoni nem lévő ura helyett. Kétszáz leit át is adott Simonnak, aki azonban ezzel ugylátszik nem elégedett meg, hanem fel is jelentette Németh Ignácot, a kinek a legnagyobb leánya már vasárnap jelentést tett a zsarolási kísérletről a rendség egyik tisztviselőjének. Németh Ignácot ma felcalták a rendőrségre, ahol rövid kihallgatása után kijelentették, hogy holnap ismét fel fogják idézni, amikor bizonyára tisztázódni fog Simon szerepe, aki támadását zsarolási kísérletre akarta felhasználni.

Közgazdaság.

Emelkedik a márka.

A mai nap pénzügyi eseménye a márka zürichi jelentékeny emelkedése. A márkát a szombati zárlatban 0.0042-es áron jegyezték, a mai zürichi nyitásban 0.0051-re ugrott, a zárlatban pedig 0.0055 volt a kurzusa. A francia frank és a lira kis mértékben ismét esett, a leu pedig 2.75-ről 2.85-re emelkedett. A budapesti Devizaközpont áld ma magasabb értékeléssel 42.40-46.50-es áron jegyezte, daczára, hogy a magyar korona Zürichben 0.06.25-ről 0.06.50-re ugrott. Az értéktőzsdén, a Ganz-Danubius nyitástól — zárlatig 200.000 koronával emelkedett 4.900.000-ra. A budapesti tőzsdén a magyar korona értéke nem változott. Temesváron a belöldi magyar korona kurzusa előnyösebb lett és már elérte a 65-ös magasságot a lejfel szemben. Párisban a lei értéke 5 centimesszel ismét emelkedett 8.20-ról 8.25-re.

Aradi valutaárak. (Június 25.) Francia frank 12.50, svájci frank 36, dollár 198, dinár 2, szokol 6, márka 0.0030, lira 8.80, angol font 885, magyar korona 0.02, osztrák korona 0.0030. **Kifizetések:** Budapest belöldi 62, külföldi 48, Bécs

360, Berlin 0.0020, Prága 6, Zürich 35.15, Milano 8.95, London 905, Páris 12.25, Newyork 197, Belgrád 2.25.

Temesvári valutaárak. (Június 25.) Berlin 0.0016, Newyork 196.50 dollár 197, London 910, Páris 12.25 francia frank 12.75, Milano 8.90, lira 8.70, Prága 5.90, szokol 5.70, Belgrád külföldi 2.25, belöldi 2.15, dinár 2, Budapest külföldi 50, belöldi 65.

Bucurestii tőzsdézárlat. (Június 25.) **Kifizetések:** Páris 12.05, Berlin 0.0017, London 902, Newyork 196.50, Milano 8.92, Zürich 35.30, Bécs 0.0028.50, Prága 5.93, Budapest 0.0250. **Valuták:** Napoleon 710, márka 0.0028, léva 1.90, török lira 1.15, angol font 909, francia frank 12.40, svájci frank 36, lira 9, drachma 5, dinár 2, dollár 202, lengyel márka 0.0024, osztrák korona 0.0032, magyar korona 0.01.90, szokol 6.

Zürichi nyitás. (Június 25.) Berlin 0.0051, Newyork 558.25, London 2577, Páris 34.5750, Milano 25.07.50, Prága 16.72, Budapest 0.06.50, Belgrád 6.35, **Bucuresti** 2.85, Varsó 0.0055, Bécs 0.007875.

Zürichi zárlat. (Június 25.) Berlin 0.0055, Amsterdam 210, Newyork 558.75, London 2578, Páris 34.55, Milano 25, Prága 16.72, Bu-

dapest 0.06.50, Belgrád 6.35, **Bucuresti** 2.85, Varsó 0.0055, Bécs 0.007875, bélyegzett 0.007850.

Budapesti devizaközpont jegyzései. (Június 25.) Napoleon 29600, Amsterdam 3237—3357, Belgrád 94—98, Berlin 0.7.30—8.10, márka 0.7.80—8.60, London 38140—39340 angol font 38160-39360, **Bucuresti** 42—46, lei 42.50—46.50, Milano 371—391, Newyork 8.262—8.562, Páris 512—532, francia frank 517-537, Prága 247.50—259.50, Varsó 0.8.10—8.90, Bécs 0.11.25—12.65, Zürich 1430—1540.

Bécsi hivatalos zárlat. (Június 25.) Prága 2128, Belgrád 805, Budapest 730, Varsó 0.75, Milano 3160, **Bucuresti** 347, London 327200, Newyork 71060, Páris 4360, Zürich 12750, Berlin 0.65.

Budapesti értéktőzsde nyitás. (Június 25.) Salgó 23800, Rima 68000, Államvasut 208000, Készén 690000, Cukor 850000, Olajipar 39000, Ganz-Danubius 4.700000.

Budapesti értéktőzsde zárlat. (Június 25.) Magyar-Hitel 129000, Osztrák hitel 67000, Salgó 238000, Rima 66.500, Déli vasut 43000, Államvasut 203000, Kohó 230000, Atlantika 33500, Ganz-Danubius 4900000, Készén 688.000, Papir 13000, Szlavónia 30750, Földhitelbank 113000, Viktória 69000, Kereskedelmi hitel 30000, Kereskedelmi bank 335000, Beocsini 300000, Urikányi 360000, Láng 69000, Lpták 10000, Schlik 51000, Brassói 146000, Zabolai 42750, Baróti 42000, Cukor 875000, Klótid 58000 Temesi szesz 32000, Hungária mütrágya 147000, Olasz bank 14250, Angol-Magyar bank 25000, Leszámitoló 31000, Magyar-Cseh bank 10.500.

Külföldi sportesemények

(*Atletikai verseny Budapesten. — Bajnoki uszóverseny. — Magyarországi bajnokcsapata.*)

Budapestről táviratozzák: A Magyar Athletikai Klub által a Margitszigeten rendezett atletikai viadal eredményei a következők: Négy száz méteres gátfutásban első Somfay (Mac.) 57.6 mp. Magasugrásban első Egrl Kálmán (Move.) 189 cm. A síkfutásban első és az Andrassy-díj nyerte Xixl (Mac.) 21.2 mp. Súlydobásban első Ördögfi (Beac.) 13 m. 54 cm. A száz méteres síkfutás Gerenday emlékversenyében első Rózsahegyfi (Mac.) 11.3 mp. A nyolcszáz méteres síkfutásban első Benedek (Mac.) 1 perc 7 mp. A távolugrásban első Haluska (Beac.) 7 m. 22 cm., országos rekord. A diszkoszvetésben első Csejthey (Beac) 42 m. 27 cm. A 110 méteres gátfutásban első Püspöky (Mac.) 16.2 mp. A rudugrásban első Farkas (Kac.) 3 m. 40 cm. Az ezer méteres növekvő stafétában

első a Mac. csapata 2 perces országos rekorddal.

A M. T. K. és III. Kerületi torna és vivőegylet által a Császár-fürdőben rendezett országos bajnoki és vándordíjak uszóversenyének eredményei a következők: A száz méteres gyorsuszás Donátivándordíjában első Eperjessy (Müegyetem) 1 p. 3.8 mp. országos rekord A száz méteres melluszásban első Siposs Márton (Müegyetem) 1 p. 21 mp. A száz méteres hátuszásban első Bartha Károly (NSC.) A buváruszásban első Rapolder (III. kerület.) A négyszáz méteres gyorsuszó bajnokságban első Eperjessy (Müegyetem) 5 p. 23 mp. Ez országos rekord, a régi rekordot 7 perc 4 másodperccel Lastorres Béla tartotta.

Györből táviratozzák: Magyarország bajnokcsapata címért mérköztek a M. T. K. és a szombati helyi atletikai klub football-csapatai. A mérkőzést Bpestről, Sopronból, Tatárol, Szombathelyről külön vonaton jöttek az érdeklődők. A mérkőzést 2:0 (1:0) arányban a MTK. nyerte meg. A játék végén a közönség inzultálni akarta a bírót, aki a M. T. K.-nek egy tizenegyest ítélt meg. A M. T. K. játékosai azonban megvédték.

Szegedről táviratozzák: Északmagyarország és Délmagyarország válogatott csapatai Szegeden játszottak a válogatottak serlegéért. A mérkőzést Északmagyarország footballcsapata nyerte meg 1:0 arányban.

Budapestről táviratozzák: A birkozó szövetség szombaton és vasárnapon válogatott mérkőzést rendezett. A verseny alapján a következő birkozóknak memek Ötéborgehá a nehézsúlyban Radvány és Fehér (Bac.), a könnyűsúlyban Keresztes (Husiparos), a nagy középsúlyban Vargha (Mac.), a nehézsúlyban Szekély (Vasas), tartalék Györgvei (Ufe.)

A szerkesztésért:

KAROLY JOZSEF

felel.

Cenzurát:

IOAN NICHIN.

NYILTTER.

Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Értesítés.

Van szerencsénk a t. vevőközönséget tisztelettel értesíteni, hogy az Engel és Schwartz féle üveg és porcellán üzletet Str. Metianu 11. (Forray-u. 2c) alatt megvettük.

Mint hogy a Brassói üveggyári raktárt továbbra is megtartjuk és az üzletet ujjonnan felszereltük minden a szakmába tartozó árukkal, kérjük a t. vevőközönséget, hogy ezután új üzletünkben felkeresni sziveskedjenek, egyben biztosítjuk a legjobb kiszolgálás és legelőnyösebb árakról.

Üvegezéseket házánál és vidéken legolcsóbban vállalunk és maradunk teljes tisztelettel

13158 KLOHS & FEKETE.

85.— Lei a valódi francia grenadin, ugyszintén a többi áruk és női kalapok mélyen leszállított árban árusítatnak **POSCH-divatüzlet**, Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 8.

18748



Palma
Kaucsuktalp és kaucuksarok
tartósabb a legyobb bõrnél!

Radlo Hirdetvel Iroda 2897/a. sz.

Csodás hatású araszépitő és finomító a
Földes MARGITCREME
és MARGITSZAPPAN
Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépit.
Pár napi használat után szüntet szep-
lõket, májfoltokat, bõrkiütéseket, rán-
cokat, redõket és minden bõrbajt. Az
arc pár napi használat után üde, ham-
vas, rózsás lesz. 13595
Dr. Földes és Hehs Margitcreme gyára
Budapest, I. Bertalan-utca 26.
Arad—Uj-Micalaca. 18595

Plombált, valódiszegedi
édesnemes, rózsá **PAPRIKA** szûkegletét minden-
kor a legelõnyõseb-
és mercantil ben szerezheti be:
BODNÁR TESTVÉREK
szegedi paprika-import, romániai fõlerakatában **ARAD, Strada Mocioni**
No. 4. (Orczy-utca) 1. szám. Eladás csak nagyban.

Mosóczy-telepen Harmincezer

levõjõforgalmu vendéglõ ház-
zal együtt kedvezõ fizetéssel 18282
feltételek mellett eladó. 13282
Bõvebbet: Wallinger - irodában. Bõvebbet: Wallinger-irodában.

Férfi és nõi szabók

részére elsõrendû szabászati tan-
18282 folyam ma este 7 órakor
kezdõdik. — Akik részt kívánnak
venni, még ma jelentkezhetnek.
Mihálkovits szabászati szaktanár
Str. Russu Sirianu 3. (Anich Lajos-u.) 20.

Elsõrangú aradi likõrgyár
új románianban
jól bevezetett

utazót keres.

Ajánlatok „AGILIS” jeligén **KE-
LET** hírlapiroda Arad. 18159

Eladó Strada Blandusiei
24. (Közép-u) 22.
számu ház elfoglalható lakkással
Bõvebbet: Wallinger - irodában.

Két ügyes

fehérnemû varrónõ

és két tanulóleány fizetéssel
telvétetik. A tanulóleányok varrás,
himzés és ajonrozásban lesznek kiképez-
ve. Cim: Wallinger hirdetéjében. 13282

Magánház elfoglalható
három szoba,
kocsiszin, istálló, dísznõl,
gyönyörû kert százhuszezer
13282 Leiert eladó. Bõvebbet:
WALLINGER hirdetéjében.

Csak 8 napra!
A Béla-téren

Circus Bela

Az elsõrangú mûsor, itt még soha sem
látott nagy atrakolókból áll.
Elsõ nagy megnyitõdizelõadás
Ma kedden, 27 szerda, 28 csü-
törtök, 29 péntek, 30 szombat, Julius
1 vasárnap.
Pontosan este 8 1/2 órakor.
A gazdag mûsor különösen figyelem-
reméltó számai: Kiváló idomítások és
szabad lómutatványok, valamint magas
iskola. Elegáns lovaglási mutatványok
a lovaglás minden fajtájából. A leg-
jobb bohócok és Augusztók, kik ro-
mánul, németül és magyarul beszélnek.
Nagy szenzációs és izgalmas atrakciók
Csütörtökön, szombaton, vasárnap és
ünnepeken délutáni **elõadások.**
Kezdete d. u. 8 órakor. Családok gyer-
mekek és katonák részére. Teljes esti
mûsorral. A helyárak a cirkuszi pénz-
tárnál megtekinthetõk. — Jegyek elõre
váltathatók 10—1 óráig és este 6 órá-
tól kezdve a cirkusz pénztáránál. 13157

A sifilis legujabb kezelési módja

a bismuth alapon készített
„TREPOLLAL”

Bevezették a párisi Pasteur-intézet orvosai Szeyac és Levaditi.
A párisi közegészségügyi tanács által elfogadva. A román
egészségügyi vezérigazgatóság által jóváhagyva. A kezelés csak
nehány izom közé való fecskendezésbõl áll. Nem fájdalmas,
mérgezesmentes, nem hagynak maguk után stomatitist és tel-
jesen veszélymentesek. A „TREPOLLAL” való kezelés után
visszaesés kizárva. Fõképviselõk egy Nagyrománia részére:

„Oficiul economie al Romaniei” S. A.
BUCUREȘTI, Bvdul Domniței No. 12. Telefon 9187. 8574
Kapható a nagyobb gyógyszerárakban és drogueriákban.

Legolcsóbb bevásárlási forrás
benzin, petróleum és gépolaj
DIMITRIE SUCIU,
Str. Metianu (Ferral-u.) 14. : Telefon 914.

ELADÓ

egy ház, szõda gyár
teljes felszereléssel és
900 drb. üveggel. Bõ-
vebbet a tulajdonosnál

REINHOLZ JOZSEFNÉL,
Santana No. 973 3508

N : 119—1923. ex.
PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Subsemnatul executorul judeca-
toresc, prin acestea publica, ca in
urma decisiunei judecatoriei de ocol
Radna, cu No. G. 1226—1923. favo-
rea lui Juon Han repr. prin. advoca-
tul dr. Henric Szegõ pentru suma
de 1810 lei captal si succes, in contra
lui urmaritului mobile urmatoare si
anume: perinele, stergure, etc. pre-
tuite in 3370 lei in 10 Julie 1923. la
oare 11 am in comunei Rosie sa vor
vindem licitatie publica.

Radna, la 18. Junie 1923.

Arpad Tichy,
executor judecatoresc.

3576

**Aprított tüzifa házhoz szállítva és
pincébe rakva!**

Arjegyzék: a fatelepen hidmértegelve: házhoz szállítva
pincébe rakva
100 klg. bükk vagy cser aprított tüzifa Lei 68.— Lei 75.—
750 " " " " " " Lei 510.— Lei 562.50
(1/2 ölnek megfelelő mennyiség).
1500 klg. bükk vagy cser aprított tüzifa Lei 1020.— Lei 1125.—
(1 ölnek megfelelő mennyiség).

Kardos B. Dezsõ gõzfavágója

Megrendeléseket felvesz a fatelep az Astra motorgyárral
szemben (Telefon 836. sz.) és a városi iroda Str. Eminescu
No. 4. (Deák Ferenc-u.) Telefon 626. sz.

8220

Grenadin és delain ruha

ujdonságok
leszállított ár-
ban kaphatók

JULIU PLESZ GYULA

cégnél, Arad, Str. Col. Piriol 3. (Vörösmarty-u.) a színház épü-
let hátsó bejáratával szemben. :: Minden vásárló egy
ajándékot kap. • Külön mértékosztály. 18640

Apró hirdetések.

Levelezés.

DRÁGÁM kedd délután négykor vá-
rom. 13158

ÜSZIRÓZSA A MÁ'ARADON VAGYOK.
3586

FIATAL LEÁNY idősebb uriember bá-
rátságát keresi ki öt anyagilag támo-
gatná. Leveleket „Fekete szem” jeligére
a kiadóba kér. 3581

Alkalmazás.

FIATAL ügyes mindenbe bejárónő azon-
nal felvéteük. Str. Consistorului 12.
(Batthyány-u.) 23. I. em. jobb. 5000

MOTORKEZELÉSHEZ szakképzett gé-
pészt azonnali belépésre keresek. Máj-
ler gazdaság, Pankota. 3502

GÉPIRÓNÓT keresek. ki románul és má-
gyarul diktandóra perfektül ír. Cim a
kiadóban. 3517

RENDSZERETŐ mindenbe főzőnő kis
családhoz jó fizetéssel felvétetik. Cim:
Str. Vicentiu Babes (Kiss Ernő-utca)
7-16. 3558

KERESÉK azonnali belépésre egy jó
munkást hónapszámra teljes ellátással.
Cim Str. Vasile Paguba (Báthori Ist-
ván-u.) 26. 3582

HÁZIKISASSZONYNAK vagy gyerme-
kek mellé vidékre ajánlkozók intelligens
fiatal leány. Ajánlatokat „Szorgalmas”
jeligére a kiadóba kér. 3583

IRODAI gyakorlatlalt bírő leány, aki ro-
mánul, magyarul, németül írni, beszélni
tud. állást keres. Cim: Wallinger hir-
detőjében. 13281

FOGORVOSI assistensnőnek fiatal leány
felvétetik. Dr. Spielberger, Str. Consis-
torului 16. 13158

SZAKÁCSNÓT keresek azonnali vagy
elsőjei belépésre négy tagu családhoz.
Cim a kiadóhivatalban. 13158

IRODISTA kisasszony, ki a román, má-
gyar, német nyelvet szóban és írásban
bírja, gépirásban jártas, azonnali belé-
pésre kerestetik. Ajánlatok 1-ig a „Vi-
nea” bor és melléktermékeinek nagyke-
reskedése R. T. Str. Corabiei (Hajó-u.)
6. sz. alá nyújtandók be. 13158

PERFECT szakácsnőt keresek. Cim:
Str. Crisan (Karolina-u.) 8. 13158

Lakás.

ELCSERÉLNÉM ötszobás belvárosi má-
sodemeleti lakásomat mellékhelyiségek-
kel, háromszobás földszintiért. Bővebbet
Kélet hírlapiroda. 13157

DISCRÉT BEJÁRATU butorozott szo-
bát keres Aradra ellátogató idegen uri
ember. Ajánlatok „600 jeligére” a kiadó-
ba kéretnek. 3575

EGYSZOBÁS lakást keres jól fizető há-
zaspár. Cim: Wallinger hirdetőjében.
13281

MODERN LAKÁST KERESÉK legalább
négy szobával. Magas bért fizetek. —
Ajánlatok Director Petrescu, Hotel Cen-
tral 46. sz. szoba. 3584

HÁROM szoba és konyha kerestetik.
Ajánlatot kérek Ecca üzletbe Str. Emi-
nescu. 13953

ELCSERÉLNÉM három szobás lakáso-
mat kisebbért. Cim a kiadóban. 3590

EGY csinosan butorozott szobát külön
bejárattal keres a belvárosban uriem-
ber. Cimeket a kiadóba kér. 3587

KÉTSZOBÁ, fürdőszoba a város köz-
pontján butorral rendelkező garcon fia-
talembernek kiadó. Cim kelet hírlap-
iroda. 13158

Vétel és eladás.

NAGY HASZONRA TESZ SZERT,
ha az „Aradi Közlöny”-ben hirdet.

SELYEM PÁPLANOK. 10 m. finom len-
vászon, fehér angol vászon kostüm,
gyöngy ruhadíszek, csipkefüggönyök,
butorok. Irásztal, disztárgyak, ékező
szervizek, babakelengye, vaddisznóbőr,
ágynemű, asztalnemű stb. eladó: Str.
Consistorului 12 (Batthyány-u. 23.) I.
em. jobbra. 1000

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán
és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst
tárgyakat, perzsa és szmirnászöngye-
ket, egész gyűjteményeket a legmagá-
sabb árban vásárol a Salon Artistique
Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-
palota.) 11895

KITŰNŐ ÜZLETI KÖNYVEK, IRODAI
CIKKEK és olcsó hangjegyek. 100.000
kötetes kölcsönkönyvtár Kerpelnél. Te-
lefon 885. 13625

SCHAPIROGRAF TEKERCSEK. cassa
Register blokkok érkeztek. Bodnár Jó-
zsef írógépvállalata, a főpostával szem-
ben. 3580

ÚJ kézimunkák. Irókészlet, hegedű tok-
kal, kottaállvány, zongoraláda, virágáll-
ványok, asztalok eladók. Str. Consis-
torului 54. (Batthyány-u.) 3. 3579

ARÁNYOZOTT keretű tükör 138/88 cm.
nagyágban eladó. Str. Joan Kalvin.
18. 13281

CSAPÁGY bronzot megvételre Kere-
sünk Czeiler gyár, Teodor Ciontea.
13281

ZALOGCÉDULÁKAT veszek. Cimeket
„Uranus”-iroda főpostával szemben ké-
rem leadni. 13908

FRISS TEJ (100 %-os) Kapható reggel
és este. Cim a kiadóban. 3585

HARMONIUM megvételre Kerestetik.
Gordonka, hegedű eladók. Cim: Wallin-
ger hirdetőjében. 13281

PÜSZER-, vas- és rőfős üzletnek alkal-
mas üzleti berendezés eladó. Cim: Ke-
let hírlapiroda. 13158

URISZOBÁ vadonatú eladó. Salon Ar-
tistique Fischer Eliz-palota. 13576

BOCK és női nyereg eladó. Str. Hotoran
(Erzsébet-u.) 5/a. 13153

ELADÓ. Két szekrény. Cim a kiadóhí-
vatalban. 3589

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKIN-
TETTEL sürgősen kerestünk antik buto-
rokat, perzsa szöngyekeket, festménye-
ket, műtárgyakat, régi üveg és porcelán
tárgyakat. Japán vázakat és ezüst ötvös
munkákat. Vidéki meghívásra kiutazunk.
Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota.
13573

COPYINGOFFICE leíró, sokszorosító
iroda. Kérlevelek speciális gépeken ké-
szülnek. Szegfű írógépvállalata Strada
Luther 1. Telefon 111. 13731

25 szilvaskád eladó, esetleg bérbeadó.
Baumann, Str. Josif Vulcan 6. 3548

SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ kézimunka függő-
nyök, ágytakarók, csipkefüggönyök dus
választékban. Modern előnyomda. Er-
neszt kézimunka üzlet színház mögött.
3069

NAGY takaréktűzhely eladó. Mosóczy-
telepen, Str. Cornel Leucuta 15. 8521

ELADÓ egy Opel 10-28-as Hp. csu-
kott, nyitott karosszériával, egy Puch
38-as Hp. új típusu nyitott karosszériás
autó, mindkettő jó állapotban. Str. Ni-
colai Oncu (Schweidel József-u.) 25/27.
3596

Ingatlan.

OLCSÓ HÁZHOZ JUT. ha az
„Aradi Közlöny” ezen rovatát át-
olvassa.

SAROKHÁZ forgalmas fűszerüzlettel,
termény-, trafik-, ital- és bélyegárusi-
tással eladó. Cim a kiadóban. 3555

BELVÁROSBAN gyönyörű ház egy
négy szoba fürdőszobás elfoglalható és
egy udvari kétszobás lakással, nagy ud-
varral 350.000 leiert eladó. Uranus iroda
főpostával szemben. 13907

Üzletek.

FÉNYES ÜZLETE LESZ, ha
hirdetését az „Aradi Közlöny” „Üz-
letek” rovatába feladja.

JÖMENETELŰ fűszerüzlet, korlátlan ita-
mérséssel, trafik, nagy gabonaforgalom-
lakással együtt átadó. Cim a kiadóban
3539

JÓ FOKALMU cipészüzlet teljes be-
rendezéssel eladó, ugyanott 2 szoba,
konyha, modern hálószoba és konyha
butorral átadó. Cim a kiadóhivatalban.
3588

Ellátás.

IZLETES házi koszt kapható háznát és
házon kívül. Cim: Str. Porumbaru (Kné
zich K-utca) 15. Tóthné. 3578

PRIMA SOCIETATE de NAVIGATIUNE cu VAPOARE pe DUNARE
ERSTE DONAU-DAMPFSCHIFFAHRTS-GESELLSCHAFT B. D. S. G.
Reprezentanța Generală în București Calea Victoriei 103.
Casața poștala 249. Telefon 39 51.
Timișoara, strada Tudor Vladimirescu No. 36-38.

P. T.

Avem onare a vă aduce la cunoștință, că societatea noastră în-
treține actualmente următoarele traficuri de pasageri și mărfuri:

1. Trafic Express de pasageri și Mărfuri între

GIURGIU—WIENA

Durata parcursului (de la Wiena la Giurgiu: 3 Zile
„ „ „ Giurgiu la Wiena: 4 Zile

plecare de la Wiena: în fiecare Miercuri și Duminecă, ora 7.00
sosire la Giurgiu: „ „ Sâmbătă „ Miercuri, „ 10.40
plecare de la Giurgiu: „ „ Joi „ Luni, „ 5.00
sosire la Wiena: „ „ Luni „ Vineri, „ 14.30

Vapoarele cele mai moderne cu tot confortul.

2 Trafic accelerat de Mărfuri de la Regensburg, Passau,
Linz, Wiena, Bratislava, Budapesta la Orșova, T.-Severin,
Giurgiu, Brăila și Galați.

Se primesc transporturi în orice cantități, coletărie etc.

Durata transportului:

Regensburg — Giurgiu: 14 Zile

Wiena — Giurgiu: 9 Zile

Budapesta — Giurgiu: 7 Zile

Traficul aceasta e deservit în mod regulat după un itinerariu fix.

3. Transporturi de cereale și orice alte mărfuri în carice
complete de șlepurii, la export sau la import.

4. Transporturi de produse petrolifere pe Dunăre în
Tancuri speciale, la export. 3577

Wiena, în Iunie 1923.

DIRECȚIUNEA.

Köszenet  Kokszo

prompt szállit  üzemek, téglagyarak és
szénagykereskedők részére

FERROCARBON

szénkereskedelmi társaság, szénbányák kizárólagos képviselői

Centrális: Timișoara.

Expositura: Petroseni.

Agrárpalota. Telefon 9.

18656

Telefon 41.

Brilliansárut, gyöngyöt, platinát, arany és ezüst  és hamis fogsorokat
magas áron veszek: Kun ékszerész, Arad.